6

Sollohub - Radziwill

CIVI PATRIÆ PIO

Baroni in Podhorce: Exercitum Regni *Legionario Duci*: Busceensi Provinciæ, nec non Volpensi, Korsinensi, Dzwinogrodensi, Zagosceensi, Onyxtensi, Lavarisceensi, Castellis Præfecto: Torquato Romanorum Equitum Heroi,

PRUSSIO,

Antiquitate generis & sanctitatis avitæ laudibûs nobilissimo:

SENATORI LITVANIÆ SAPIENTISSIMO,

Dapifero nuper M.D.L. *Novogrodensium* hodie *Præsidi Palatino* Illustrissimo, in Lisianka & Zawałow *Comiti:*

SACRI ROMANI IMPERII PRINCIPI,

cum Serenissimis, Celsissimis & Illustrissimis Familiis per affinitatem conjuncto, dignitate & opibûs præpollenti,

Celsissimo, Excellentissimo & Illustrissimo Domino

in Jabłonovo & Lachovce

JOSEPHO ALEXANDRO JABŁONOWSKI,

Palatinam suam Novogrodensium ingredienti urbem, & suæ per Litvanam Provinciam Societatis civiumq; patriæ nobilium & Senatorum Litvaniæ Illustrissimorum & Celsissimæ Jablonoviorũ Familiæ nomine,

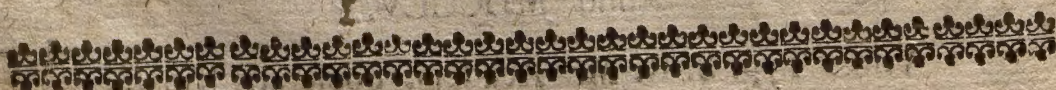
addictum immortaliter Principi suo Collegium Societatis JESU Novogrodense

GRATULATUR.

Anno MDCCLVII

Vilnæ Typ: S. R. M. Academ: Societatis JESU.

PANEGYRICUS.

Uàm gratus optatusq; hospes atq; jam inde commissæ tibi Spartæ *Palatinus Præses* nobis & universæ Novogrodensium Provinciæ adveneris, si cætus istos te circumstantes, si ora Civium oculosq; in te conversos respicis; intelligis profectò *Princeps Celsissime*, atq; id nobis de te, quod universi cupimus, ipsa hac vultûs benignitate confirmas, te populi studiô nusquam gentium exceptum esse tantô, ne tum quidem, cùm te Rex Galliarum potentissimus LUDOVICUS XV à Republica Polona legatum multisq; sibi officiis commendatum acciperet, aut Romanorum Imperator Augustissimus CAROLUS. VII. in Germania tibi affini suo carissimo titulos Principis confirmaret, aut Romæ inter Italiæ Principes Purpuratosq; Ecclesiæ Patres versarere. Nam ut acclamatio exultantis populi & gratulationes omnisq; in urbe, tuo excitatus adventu, triumphus, conticescant; ipse hic tam frequens civium nobilissimorum concursus, ipsæ principes in Litvania præsentes hic fami-

liæ,ipsi deniq; vultus gestientium animorum indices satis, credo, disertè enuntiant, quantâ nos ingressus iste tuus omnes lætitiâ compleverit: cùm alibi fortasse non tam amor, gentes videlicet alienas, quàm tuæ amplitudinis fama ad te visendum provocaret. Hìc tu jam *Palatine Illustrissime, quid minima per Litvanam Provinciam Ignatii Societas, tuo Principis nomini jam olim devota, ceteriq; Religiosi Ordines, quid Cives Litvaniæ, in primis Provinciæ hujus indigenæ, quid deniq; Principes, cognatione tecum & affinitate conjunctæ, Familiæ gratulentur*, pro internuntio ipsam hanc ex animo profectam orationem eâ, quam studiosissimis honoris tui præstandam putas, benevolentiâ excipe.

Ut gens hæc universa, quæ tibi, *Senator Illustrissime*, Palatinam ingredienti Urbem obviam prodiit, suas in classes dividitur, sic, pro sua cuiq; partium conditione, lætitiæ argumenta & gratulationum sunt varia. Gaudent in primis cum minima Ignatii Societate *religiosorum cætus Ordinum*, Divinô beneficiô sibi oblatum esse *pium*, è Sanctissima videlicet *Prussiorum* gente, *Patriæ Civem*; qui religionem sacrasq; DEO familias sartas tectasq; ab injuriîs conservabit: lætantur nobilissimi Provinciæ hujus *Cives*, cum sibi in te *Senatorem* obtigisse, cujus autoritate & consilio res sibi communis sapientissimè gubernabitur; id quod certò de se nobis tua illa, tot præclarîs litterarum monumentîs tantîsq; famæ celebrata præconiîs, sapientia amplissimè pollicetur: *Familiîs* deniq; in Litvania *Principibus* quæ Societas & amicitia jucundior honestiorq; esse potest, quàm eo cum Principe, cum quo amplissimæ gentes, Reges atq; Imperatores

ratores

ratores auguſtiſſimi cognatione, gratia & familiaritate conjunguntur? Religioſis itaq; Ordinibus, nobilibus Litvaniæ Civibus, Principibus Familiis, *Civis pius, Senator* juris & juſtitiæ *conſultus,Princeps* dignitate & opibus *potens* theatrum hodie quoddam lætitiæ publicæ ampliſſimum in hac urbe aperuiſti;in quo ſic tu interim noſtris oculis animiſq; obverſaris,ut, cùm te ſuſpicimus, continuò nobis ſuccurrant etiam illi de gente tua *Sanctiſſimi* Patriæ *Cives*, illi præter eos digni immortalitate *Purpurati Civium Patres* Rectoreſq; ſapientiſſimi, illi deniq;, opibûs & muneribûs publicîs inclyti, *affines tui, Principes*; atq;, ut eos in te ſuperſtites ſpectamus, ſic te quoq; in illis immortaliter victurum cernere videamur. Quos tu igitur de gente tua in te nobis *civis pios*, civibus *Senator Sapientes, Principes Princeps* in memoriam & quodammodo in vitam revocâſti, eos hîc læti, celebritate ſcilicet ingreſsûs tui triumphiſq; excitati, in te vivos, in illis viciſſim te immortalitate dignum, adeſſe gratulamur.

Atq; ut à cauſis lætitiæ, quæ ſint illæ religioſis cætibus, ordiamur; an ulla gens tam antiquo ſinceræ religionis cultu inclyta ſit, tantîſq; ſanctimoniæ laudibûs floreat, uti veſtra, PRINCEPS, dubitabit nobiſcum meritò, quicunq; in ſacra Domûs tuæ monumenta inſpexerit. Exoſi ſimulacra & ſuperſtitiones gentis patriæ Aborigenes tui ex Pruſſia in Poloniam, Romanis Chriſtianorum addictã jam ſacris,Caſimiro I. Rege, commigrârunt, conſtitutîſq; in Maſovia & Plocenſium Provincia coloniîs, ad Chriſtianam religionem ſe applicârunt. Hic falcibus, avitis domûs

 ſuæ

ſuæ armis, crucis ſignum appoſitum, à ſacris Romanis *Turzyma* nuncupatum; unde Pruſſios quiſq; à gentibus, quæ diſciplinam Chriſtianæ Religionisnon acceperant, diſcretos ſanctoſq; cognoſceret. En tam antiquam in veſtra familia, ſeptem ſcilicet jam abhinc ſeculis, quibus nondum Litvania, Samogitia, Tranſylvania, Boſnia, Croatia, ac præter Japones & Indos tot aliæ Regiones è ſua caligine lucem veritatis Evangelicæ reſpexerunt, religionis Chriſtianæ ſanctitatem. Hic jam quot nobis ſancti Proceres! quanta in utroq; *Pruſſiorum* ſexu in Deum Divoſq; pietas! quàm illuſtria ſanctitatis exempla! tempus nos profectò deficiat, ſi vel ipſos, quos rite Eccleſia aut conſtans populi opinio in Divos retulit, percenſeamus numerando. Quàm multiplex vobis cum Sereniſſimis Regum, Celſiſſimis Principum, Illuſtriſſimis Procerum familiis cognatio, tam frequens certè dignitas cum laudibus ſanctimoniæ per ipſas clariſſimi venas ſangvinis in vos manat. Quotquot igitur Divos Divaſq; aut Regiæ PIASTORUM, JAGELLONUM, SOBIESCIORUM, LESZCZYNIORUM familiæ, aut Celſiſſimæ RADIVILLIORUM, ZASŁAWSCIORUM, OSTROGIORUM, STROZIORUM, GONZAGARUM, BULLIONUM ſtirpes, aut Illuſtriſſimæ SZCZEPANOWSCIORUM, OPALINSCIORUM KOSTKARUM, SIENIAWSCIORUM cæteræq; cognatæ Pruſſiis gentes in ſuis faſtis numerant, cum omnibus illis gloria Principib9 JABŁONOVIIS, oportet, ſit communis. Itaq; & Sanctiſſimæ illæ de ſtirpe Regia PIASTORUM, &, quæ hanc excepit, natæ JAGIELLONUM ſangvine Matronæ Virgineſq;

caſtiſ-

castissimæ, tecum pietatis suæ laudes communicant, ante alias HEDVIGIS, hoc nomine gemina; altera Divæ ELISABETHÆ neptis, Henrici Barbati Polonorum & Moravorum Principis conjunx, Beatæ GERTRUDIS,& HENRICI,qui,religionis causâ,in acie,adversus Tartaros dimicans,occubuit,parens felicissima, altera VLADISLAI JAGELLONIS Poloniarum Regis conjunx piissima; illæ præterea: CUNEGUNDIS sponsa BOLESLAI Pudici integerrima cũ suis, *Juculentâ* sive HELENA BOLESLAI Calissiensium Ducis uxore primùm,post hujus deniq; obitum, D. CLARÆ institutũ professâ, & CONSTANTIA, quæ piîs consiliîs LEONEM Russorum Ducem maritum suum Christianis adjunxit, sororibus lectissimis: illa SALOMEA Lesconis Albi filia, BOLESLAI Pudici soror, cùm venerabili parente sua *Grzymislava: Adelaidis* Miecislai, primi in Polonia, qui se adjunxerunt Christo,Principis soror,Divi Hungarorum Regis STEPHANI Mater: LUDGERDIS Premislai Ducis uxor, illustris vitæ Sanctimoniâ virago: JUDITHA Boleslai Chrobri conjunx, pia pauperum mater altera, altera Vladislai Hermanni Polonorum item Regis, Ducibûs Bohemiæ nata: ELISABETHA SIENIAVIA Curiæ Regiæ Mareschalli conjunx; cujus beneficentiâ conditum Societati nostræ Collegium Leopoli suæ æternum est pietatis monumentum: SOPHIA TYLICIA, cujus vitam, æternîs Beatorum præmiîs dignam, Stanislaus Brzechsa è Societate nostra Sacerdos litterîs commendavit: hæ atq; aliæ Reginæ, Principes, Virginesq; religiosissimæ, cum his Viri quoq; sanctissi-

 mi,

mi, illi cum Divo CASIMIRO Principe Virgineo JAGELLONES Principes Litvaniæ hæredes, Polonorũ Reges fortunatissimi, illi secundum Deum colendi de gente Vestra *Prussii* Indigetes, ac primùm quidẽ, ut multos omittamus, STANISLAUS PRUSSIUS Szczepanovius à Boleslao Audace pro veritate interfectus, cum BOGNA, de vestra itẽ ZŁOTOGOLENCIORUM Stirpe, & honoratissimo suo viro VIELISLAO, felicissimis parentibus: illi, STREMPINIUS, GUNTERUS & PRANDOTA Cracoviensium, TOMKA & STIBORIUS Plocensium, ANDREAS PRUSSIUS Varmiensium, ANDREAS OLSZOVIUS Primas Regni Poloniæ Archi-Episcopus Gnesnensium, STANISLAUS KOSTKA & MARTINUS Comites ZAŁUSCII, Cracoviensium alter, alter Dresdensium, sancti juxtà sapientissimiq; atq; ex his duo ultimi Societati nostræ, Patriæ, & Ecclesiæ divinô beneficiô superstites adhuc, Pontifices: tum florentissima ROSINORUM per Dombrovios, Gorinscios, Zielinscios, atq; in primis per Konarzevios & Theophilam Leszczyniam, Serenissimi Principis Lotaringiæ Stanislai consobrinam, illa cælestis propago: ADALBERTUS stirpe Bohemorum regia Slavnico Comite & Strzezyslava ortus, Polonorum Apostolus, quem tu Princeps *Apologetica dissertatione*, sapientissimè conscripta, ac Benedicto XIV. Pon. Max: nuncupata, patriæ tuæ urbiq; Gnesnæ contra iniquam multorum opinionem vindicâsti: Adalberti item germanus frater *Gaudentius* sive *Radżinus* Gnesnensium & is Archi-Episcopus, atq; hujus in Cathedram successor BOGUMILUS Camaldulensium Patrum alumnus:

mnus: VINCENTIUS KADLUBKO ex Antiſtite Cracovienſiũ in cænobio Andreiovienſi Ciſtercienſiũ Præſul ſanctus, ſcriptor rerum patriarum clariſſimus: MICHAEL è Ducum Litvanorum Roſinorum proſapia Ordinis Canonicorũ dictorum S. Mariæ de Metro Fratrum de pænitentia BB. Martyrum, alterq; ex eadem gente MELCHIOR annos triginta quatuor piiſſimus Samogitarum Epiſcopus, Giedroycii: JOSAPHAT KUNCEVICIUS Polocenſium Archi-Epiſcopus, ab Urbano VIII. in faſtos Beatorum Martyrum rite relatus: ADALBERTUS MĘCZYNIUS de Societate noſtra Sacerdos, Nangazachi in Japonia Religionis Chriſtianæ causâ â Barbaris (*a) trucidatus: Vernerus Plocenſium Paſtor bonus à conſceleratis hominibus (*b) interfectus. Jam quæ tibi quàm ſancta aliunde propinquitas? In tuis præterea numeras Civis Patriæ Religioſiſſime, in tuis ESAIAM BONERUM è ſacra D. Auguſtini familia, virum pietate inclytum, de *Broniſlava Lanckoronſcia* natum: STANISLAUM KOSTKAM & ſuum cariſſimum Socium ALOISIUM GONZAGAM, præclara Societatis noſtræ decora, illum per Kryſcios in primis & Srzenſcios, hunc per Marchiones de Mirov Myſcovios: *Dominicum Siecíminium Dombrovitam* Gneſnenſis Eccleſiæ Cancellarium, virum ſtudiô pietatis, integritate vitæ & innocentiâ inſignem: *Clementem de Ruſzcza* Caſtello Cracovienſi aliquando præfectum, cum *Beata Röſciſlava* conjuge optima à Tartaris Chriſtianæ Religionis cauſâ interfectum, filiamq; ſuam *Viſannam* in cænobio Divi Benedicti Staniantecensi primam omnium

(*a) An: 1643. 23. Martii (*b) An: 1172.

 in

in Polonia venerabilium hujus Ordinis Virginum Antiſtitam: CATHARINAM VAPOVIAM, mulierem illam fortem, laudibûs multîs celebrandam: *Conſtantiam de Mirov Myſcoviam*, quæ Ordini Divæ Theresſiæ de Carmelo omnium prima nomen dedit, ſororibûs hujus inſtituti è Belgio Hiſpanico in Patriam advocatîs; quibus prima præfuiſſe fertur, Cl: illius Polihyſtoris Erici Puteani germana ſoror, CHRISTINA: ANDREAM BRZECHFA omnium Polonorum in ſacra excalceatorum Carmelitarum familia primum; THOMAM ZIELENSCIUM Polonum Equitem de Sariorum Jelitarum gente Virum omnium opinione inter Divos numerandum: ELISABETHAM SIENIAVIAM Mareſchalli Curiæ Regni conjugem; cujus ſanctimoniam Laurentius Suſliga, è Societate noſtra Hiſtoricus, litterîs celebravit: (a) LUCAM SAMOTULSCIUM ex Ordine Divi Dominici Pariſinum Sacræ Theologiæ Magiſtrum: MARIAM ANNAM KAZANOVIAM, Dominici Alexandri Braſlavienſium Palatini filiam, STANISLAI JABLONOVII Craco-vienſium Caſtellani conjugem, ſingulari in Deum pietate matronam; qua naſcente, ferunt, æra templi Campana, à nemine pulſata, ortus ſuos ipſo ſonitu ſuô populo nunciaſſe: (b) MARTINUM CASSANOVIUM hujus Mariæ patruum Podoliæ Præſidem Palatinum cum ſua uxore piiſſima STARZYCCIA & filia KRZECZCOVIA Halicienſis Dapiferi conjuge; quorum corpora Białſzoviciîs dicuntur quieſcere hodieq; incorrupta

(a) Edit: Anno 1629.
(b) Illum: Rndm9 Załuſki Referendarius Regni in Anecodotis Jabłonov: pag: 108.

pta

pta in ſepulchro patrio ad Ædẽ ſacrã ibidem à ſe conditã. Cum his ſua cognata Familiæ Sãctitas in illa Beatorum patria conjunxit quinq; illos pietate & meritîs celebres de antiquiſſima Odrovanſiorum Familia, HYACYNTUM & CESLAUM clariſſima Ordinis Prædicatorum lumina, germanos fratres, eorumq; Patruos IVONEM & PRANDOTAM, Cracovienſium Pontifices, ac BRONISLAVAM Sororem in cænobio Zwierzynecenſi Præmonſtratenſium inſtituta profeſſam. Huc deniq; nobis adeſſe tecum videntur de Cœlo cognati tui: JOANNES GROT de SŁUPIE Cracovienſium religioſiſſimus Antiſtes, à JOANNE XXII. P. M. ſuo quondam Bononiæ condiſcipulo & familiari in eam evectus cathedram: SOPHIA LUBOMIRIA, è ſacro Præmonſtratenſium Virginum cætu, mirîs in vita & poſt obitum gratiîs inclyta: BEATA ipſo etiam nomine ſuo TĘCZYNIA in Virgineo Divi Dominici inſtituta profeſſarum choro; cujus ſacrum corpus hodieq; opobalſami odores dicitur exſpirare. De VIENIAVITARUM quoq; ſtirpe feliciſſima in tuo Divorum cenſu ſunt: JOANNA LESZCZYNIA Principis Radiwilliæ filia, Procancellarii Conjunx ſancta: JOANNES DŁUGOSSUS è ſacro Canonicorum Cracovienſium Collegio ad Pragenſes infulas invitatus, ad Leopolienſes pertractus, Divi CASIMIRI Principis noſtri Virginei magiſter, vir tum ſcriptîs tum ſanctitate clariſſimus. Hos atq; alios, jam præmiis immortalibus à DEO affectos, cùm recenſemus, contineri haud poſſumus, quin, abrupto

etiam ſermone reliquo, exclamemus: o beatam, electam jam olim, dilectam **DEO, JABLONOVIORUM** familiam! o te Principem fortunatum, qui in ea ſis natus Domo, unde tot tribules, affines, cognatos, tot tantîs laudibûs celebres in illis Superûm Regnis, tuî ſine dubio amantiſſimos, patronos, defenſores, tuarum procuratores rerum habeas! Quid tu jam tibi, quid tuis à D. O. M. non facilè impetres, tanta videlicet tam familiari autoritate fretus? Felices nos quoq; cives, municipes, incolas; quos tam carus Superis gubernat Princeps! Aderunt, ſperamus, aderunt huic civitati & commiſſæ tibi Provinciæ univerſæq; Patriæ illi præter eos ex ordine proximo Majores tui, quos pietas in Deum eximia iſtis Divorum cætibus appoſuit: jamq; eos de cælo in hanc tecum Regionem urbemq; delatos hodie intueri videmur, in primis Illuſtriſſimum Proavum, *Palatine*, tuum, *JOANNEM STANISLAUM Regni Enſiferum*, annîs centum abhinc (a) & ampliùs ad præmia meritorum immortalia ſub ipſa Regni comitia evocatum; illum Principem minimæ Societatis noſtræ in omni vita ſua amantiſſimum, & conſtantiſſimum adverſus obtrectatores defenſorem, de Collegio Camenecenſi optimè meritum cum celſiſſima Conjuge ſua, *JOANNIS OSTROGII* Poſnanienſium Palatini filia. Obverſatur hìc mentibus noſtris optimi hujus Principis filius pietate ſimillimus, *STANISLAUS Cracovienſium Caſtellanus*, Dux Exercituum Regni ſummus, Imperatorq; laureîs ornatiſſimus; qui, quoad vixit, dum per negotia publica licuit, quoq; die ſacris ad aram myſteriis ſumma cum animi devotio-

(a) 1647.

devotione aderat: rosarium augustissimæ Dei Parenti sacrum nunquam omisisse dicitur: ejusdem Divæ Virginis imagines, gratiîs præsertim mirîs inclytas, visebat cum suis, frequens: ei se suosq;, præsertim cùm in aciem adversus hostes descendendum erat, multîs precibûs solitus commendare. Exstant suæ pietatis munificæ æterna in ædibus sacris monumenta, in primis in Collegio Societatis nostræ *Leopolitano* & *Fradæ* suo in oppido, ubi Religiosis familiis templa cænobiaq;, alterum filiis Divi Francisci, religiosis Prædicatoribus ex ordine Divi Dominici alterum, multîs impensîs excitavit. Quos mors in acie de suo exercitu perculit, illi nec sepulturâ nec justîs exequiarum apud eum caruerunt. Octo supra sexaginta annos natus, meritorum in Deum & Patriam plenus, magno civium luctu ereptus, sive potiùs ad immortales triumphos evocatus. Cernimus præterea hìc, te præsente, redivivos tui nominis Principes, illa religionis absolutissima exempla; quorum pietas *Bari* in oppido Podoliæ, *Leopoli*, *Cameneci*, *Graudenti* & aliîs locîs pluribûs Societati nostræ, Familiis præterea religiosis; Divi Francisci Seraphici *Fradæ*, *Czyzlici*, *Leopoli*, *Lisiancæ*, *Vengroviæ*, & *Mariampoli*: D. Basilii *Jabłonoviæ*: Presbyteris in communi viventibus, quos vulgus Communistas aliàs, àliàs à V. Bartholomæo Holtzhauser Bartholomitas vocat, *Vengroviæ*: Religiosis à Monte Carmelo Patribus *Leopoli*, *Bouszoviæ*, *Ravæ*: Ordini Prædicatorum *Busci*, *Jezupoli*, *Kolomiæ*: Regularibus D. Augustini Canonicis *Krasnæ*: Ordini SSS. Trinitatis de Redemptione Captivorum *Theophilpoli*: Canonicis

Regularibus Lateranenſibus *Kraſnæ:* Religioſis D. Pauli Eremitæ filiis *Niznoviæ*: Eccleſiaſtico deniq; Clero *Leopoli, Podhorcii, Plociæ, Podkamenii, Sokoloviæ, Buſci, Zavaloviæ, in Oppido Stara wieś, in Caſtello SSS. Trinitatis dicto,* à Staniſlao Jabłonovio Cracovienſium Caſtellano adverſus impetus Turcarum condito, *Mariampoli, Leſznæ, Krzyviniæ,* & Jabłonoviæ; quo nomine tria Oppida, aliud ſcilicet *ad Oſſam* fluvium, *in Litvania* aliud, aliud deniq; Germanis *Gubelnau* dictum, appellantur; aras, templa, Paræcias, Cænobia, Collegia, *Præpoſituras* condidit, alibi quoq; latifundiîs, prædiîs, cenſibûs, redditibûs ampliſſimîs dicata DEO patrimonia auxit. Iſtos tam liberalî in rem Divinam animo Principes, quos ſecula deſiderârunt, quaſi poſtliminio revocatos nobis, læti ſpectamus: ſic tua videlicet pietas eorum beneficentiam æmulatur. Ædificabant illi templa, amplificandæ religionis ſtudiô; pari devotione animi tu quoq; multîs impendiîs ea ædificas. Viſit frequens populus dicatas Numini Divino ædes, quas JABLONOVIÆ in Litvania, curialem alteram, alteram Baſilianorum curæ commendatam, quas *Podhorci* curialem item & Religioſæ Divi Baſilii Familiæ, cænobialem item & Religioſæ Divi Baſilii Familiæ, cænobiaq; condidiſti: quas *Buſci,* alias ab Illuſtriſſimo Avo tuo STANISLAO Exercituum Regni Duce Cracovienſi Palatino, ab *ALEXANDRO Regni Vexillifero* Patre tuo piiſſimo alias, quas *Liſiancæ à Theophila* de *Sieniaviis* Parente tua, religioſiſſima Principe, quas alibi deniq; à tuis Majoribus conditas refeciſti, auxiſti, exornâſti; viſit, inquam, tuæ pietatis monumenta populus, veneratur, ac prædicat. A-

mabant

mabant illi majores tui, religiosorũ hominum instituta eosq; adversus obtrectatores depeculatoresq; bonæ laudis tuebantur: tu cùm omnes DEO dicatas Familias, tum nostram quoq; Societatem, non modò conservandas protegendasq; censes, sed commendas etiam ac beneficiîs ornas. Revixisse itaq; præter alios piissimum Societatis nostræ defensorem Illustrissimum Proavum tuum JOANNEM STANISLAUM Regni Ensiferum nobis gratulamur. Adibant illi supplices Divorum aras, atq; in arduis præsertim, quemadmodum præter alios solebat Avus ille tuus Ducum fortissimus STANISLAUS, consilium opemq; implorabant; nihil tu quoq; de susceptis Reipublicæ aut tuâ aliusvè causâ negotiîs aggressus es unquam, quod non antè Divino Numini prolixîs precibûs commendâsses. Permultos illi de rebus Divinis singulari animi devotione ac sapientia conscripserunt libros; quales Joannes Jablonovius Russiæ Palatinus religioni & saluti mortalium dedicavit; uti sunt: *de studio hominis Christiani, sive de vita Salvatoris Domini ejusq; cruciatibus: consilia animi pænitentis, & vanitatem cæcitatemq; mortalium deplorantis: precationes, alias ad opem Divi Francisci Xaverii Indiarum Apostoli implorandam, in omnes Sacræ quadragesimæ dies alias: de conceptu ortuq; Virginis Divinæ Parentis à noxa primigenia puro: de quibusdã gravioribus noxiis quæ à nostratibus adeò penduntur, ut ne scrupuli quidem nomen obtineant: (a) Historia rerum admirandarum ad imaginem Virginis Beatissimæ, quæ visitur Sokalii: de providentia Divina: Vitæ Beatorum Odrovanziorum Hiacynti & Ceslai fratrum.* Teruntur præterea piorum hominum mani-

(a) Skrupuł bez skrupułu.

bûs aurei illi à STANISLAO Ravenſium Palatino S. R. Imperii Principe JABLONOVIO conſcripti pleni pietate libri: *de vita, Martyrio & miraculis Divi Joannis Nepomuceni* è ſacro Pragenſium Canonicorum Collegio Herois invicti: *hiſtorica de præclaris veterum illarum Heroidum, Eſtheris, Judithæ & Suſannæ, geſtis*, à Joanne *Cajetano*, in Senatu Grandium Hiſpaniæ Principe, Torquato velleris aurei Equite, Cæſarei Exercitûs, ut vocant, Feldmarſchallo, Celſiſſimæ Wielhorſciæ conjugi ſuæ, *Parallela* verò *duorum, veteris ſcilicet Patriarchæ & alterius Virginei MARIÆ ſponſi, Joſephi*, tibi Celſiſſimo Patrueli fratri ſuo dedicata. Hi atq;complures alii de gente tua Principes eximiam ſuam erga Deum Divoſq; pietatem immortalibûs monumentîs conſignârunt: tu qui optima quæq; æmulari non ceſſas, non ipsîs modò exemplîs, quæ tua pietas prodit identidem clariſſima, ſed ſcriptîs etiam cives tuos ut ad rationem ſanctioris vitæ excites, etiamnum elaboras, ac præter ea, quæ litteris pervulgâſti, qualia ſunt: *adverſus erumpentia de pectore humano toxica ſententiæ & axiomata ſive remedia certa; ubi de amore mundi ſive cupiditate divitiarum, honorum, voluptatum, de vana gloria* & cætera Chriſtianæ Philoſophiæ dogmata ſapientiſſimè tractas, ac doces: *Diſſertatio Apologetica*, quâ Divum Adalbertum Pruſſium tuum adverſus Pragenſes patriæ Urbiq; Gneſnæ vindicas, alia item atq; alia ejuſmodi, utilitati publicæ plurimùm ſalutiq; profutura, moliri te, atq; inter ipſas curarum, quæ te Principem circumſtant, turbas, ipſius Divinæ gloriæ ſtudiô invitatum, comparare, ſunt, qui nobis confirment. O

Prin-

Principem de ſanctiſſima Pruſſiorum gente generis ſui bene memorem! virum religionis ſtudioſiſſimum! Quàm multos hîc de noſtrîs etiam religioſis cœtibus erubeſcere, oportet, te uno nobis propoſito? Fatemur de nobis ingenuè, qui hæc de te noſtræ Societatis nomine perſcribimus, *Princeps Religioſiſſime*: cùm aliqua à te ſcripta animô legeremus attentô, ac, præter eam divitis ingenii copiam, argumenta rerum momentaq; perpenderemus, quæ tu ſanctioris Philoſophiæ Magiſter de vanitate divitiarum, honorum, voluptatum & ſtudio gloriæ hominem doces, hinc veritates illas æternas tam clarè propoſitas, tam ſcitè diſputatas, tanta deniq; ſermonis elegantia ac ſvavitate enunciatas, illinc te rerum iſtarum ſcriptorem animô reſpiceremus; ignem mentibus noſtris ea cogitatio injecit, hortariq; ſingulos viſus in eam ſententiam ipſe liber: en tibi, qui inſtitutum vitæ religioſæ profiteris, homule, en Virum, qui hæc commentatus eſt & ſcripſit, non de veſtra certè Thebaide aut aliquo cænobio hominem, virum Palatinis in ædibus non in fano neq; ad tripodes veſtro Apollini ſacros natum, inter blandimenta Aulæ, in ipſius Fortunæ gremio educatum; cui hodie inter curas publicæ rei pene infinitas, intelligis porrò, quantum ſit otii; quem ſcilicet hi capiendi conſilii, officiorum & humanitatis illi, alii opis & patrocinii causâ, adeunt, viſunt frequentes, interpellant. Quis hoc Proceres excludat hoſpitio, aut miſeros, apud communem ſuum patrem quærentes perfugium, aditû prohibeat, aut ipſius frequentiam aulæ in officio ſilentioq; contineat? Nullos, qui ſe ita ſtipent, li-

ctores, caduceatores, ſatellites, quales olim circumdabant Romanos Conſules, ea tanta ferre poteſt humanitas: nihilô tamen feciùs ſua Princeps actitat: legit, commentatur, ſcribit; quæq́; cogitavit & ſcripſit, publici juris facit; Divino ſcilicet Numini dedicata, populo ſalutaria, religioni perutilia; quantum in hoc tu otio tuo & tranquilitate non efficias. Nimirum, ùt in multis, otioſis etiam illis, ad ea, quæ bruto ſuperiora ſunt homine, mentis quidam eſt ſtupor animuſq́; rerum vanarum ſtudiô occupatus; ſic contrà in iſto Principe, æterna præ rebus mortalibus amante, facultas eſt ad res tam præclaras atq́; arduas expedita. Sic tua pietas, Principum ſanctorum progenies clariſſima, Patriæ civis nobiliſſime, alios quidem exemplîs ſuîs docet, aliis etiam ignavis infert verecundiam, omnes deniq́;, quotquot liberalius ingenium ſunt nacti, excitat ad ſe imitatione exprimendam. Neq́; ullus adeò brutus eſſe poteſt, qui, invitantibûs tam illuſtribûs tuis tuorumq́; documentîs, non amandam putet ſtudioq́; omni pietatem proſequendam. Amamus enimvero eam, uti digna eſt, ac propterea lætamur, te nobis oblato, & incitamentum ad optima quæq́; præſtò eſſe & exemplum. Itaq́; alios tu quidem ſcriptîs, alios exemplîs, Principes ſcilicet Princeps admones, quàm deceat ipſos quoq́; in Deum eſſe liberales; tum, qui luxus, quæ ſumptuum profuſio lucris ſuis prudenter apponi poſſit: ut qui tot quidem ædes Cælitibus tot familiis religioſis cænobia, parthenones, Collegia tu & majores tui fundâſtis, tantas opes in res DEO ſacras, in egentes, in ſupplices veſtram implorantes opem erogâſtis,

tamen

tamen quid tum detrimenti vobis inde? Jam putet aliquis ea largitate comminutas esse Jablonoviis opes, consumpta bona, profusa patrimonia? O circumfluant, optamus, omnes, qui cum his pietate certare voluerint, tantîs boni divitiis! tot pagos, castella, urbes avaris præcipiant, quot vel reliqua nostro Principi esse DEUS voluit! Enimverò non patitur Divina largitas ulla mortalium pietate superari. Sed hac de re, uti constituimus, ubi de tuis, Senator, muneribus publicis & opibus, secunda scilicet & tertia orationis parte disputabimus: nunc, quod hujus loci reliquum est, immortalia pietatis vestræ in patriam documenta persequemur; ut in confesso sit, quid religiosi homines ipsi Patriæ de tua Civis optimi pietate gratulentur.

Secundum Deum Divosq; nulli priùs debemus officia pietatis Cives, quàm Patriæ. *Chari sunt, ut* ait Cicero, *Parentes, chari liberi, propinqui, familiares; sed omnium charitates Patria una complexa est; pro qua quis bonus dubitet mortem etiam oppetere, si ei sit profuturus?* Id verò, quod verbîs docet Oratorum Princeps, Majores tui clarissimi exemplîs, omni immortalitate dignîs, confirmârunt. Cùm in Polonia jam civitate donati Heroes Prussii, armisq; de gente vestra Ducis, quem alii Dobrogozonem Buitilli filium (a) vocant, Maslao Principe Masoviæ sæpius victo ac demum profligato, titulîsq; ideò Marchionum per tractus Masoviæ & Plociæ bonisq; Windiki, à Duce Vindice Weydevuti successore dictîs, & Grzybovô, prope Oppidum Nidburgum sitô, ubi is Prussius Maslaum superaverat, à Regibus Poloniæ aucti, inter nostrates

(a) Okolski tom 2. 548.

 agere-

ageretis, ex eo jam tempore quantopere de ista nova patria vestra bene mereri studuistis? Quis deinde tot res à tuis patriæ salutis causâ præclarè gestas enumeret? Nam ut omittamus veteres illos Prussios Aborigines vestros, quid domi militiæq; egerint, quas hostium turmas *Gregorius de Jablonovo* Regiarum copiarum Tribunus, Sigismundo Augusto Rege, in Livonia, **FABIANUS** & **JOANNES** apud Cecoram; **PAULUS** Magister Equitum, gloria militari multîs victoriîs parta illustris, alibi, **ALBERTUS** in acie adversus Russos; **GASPAR** Legionariæ cohortis Ductor adversus Dantyscanos perduellionis reos, **MATHIAS** Equitum Magister Livonicô bellò, Moscoviticô, & Tartaricô inclytus; *Joannes de Plominio Prussius*, crux & malleus Crucigerorum vulgò appellatus, cùm arx sua Dobrinensis ab hostibus iisdem oppugnaretur, interemptus; **ALBERTUS** Gregorii **PANEK** dicti filius, Provinciæ Dobrzynensium Præfectus, in Moscovia; **VALENTINUS** Felinensium Præses, Legionum Ductor apud Smolenscum, Heros multîs per comitia Regni (a) laudibûs ornatus; **MARTINUS BRZENIUS** Prussius apud Gnevum patrii adversus Crucigeros defensor propugnaculi: (b) ut horum res gestas atq; heroica illa munera, *Equitum torquatorum Aquilæ albæ, S. Spiritûs, D. Huberti, ac Velleris aurei;* quibus *Joannes* Russiæ & *Stanislaus* Ravensium Palatini, ac præter te, *Princeps, Joannes Cajetanus* frater tuus Patruelis Czechrynensiũ Præfectus, ornati erant: *Signiferorũ, Chiliarcharũ, Ensiferorũ, Excubitorũ, Metatorũ, Castrensiũ, Ductorũ Ducumq;*, quorũ de gente vestra infinitus est pene census; ante alios

(a) 1613. (b) Cromer: L. 26. ad an: 1465.

alios Magnus ille Poloniarum *Alexander*, Regni Vexillifer, Parens tuus, omnis posteritatis memoriâ dignus Princeps, Augusto II. Poloniarum Rege, Ductor Exercituum Generalis, &, cujus hîc jam meminimus, Alexandri hujus nepos ex fratre *Joannes Cajetanus* Summus Exercituum Cæsareorum Caroli VII. Imperator; Magni præterea superioribûs sæculîs Duces illi: *Martinus Prussius* Crusvicensium Palatinus Casimiro Cujaviensium Principi, & *alter* eodem insignis nomine Maslao Principi Masoviæ, copiarum Duces summi, ac *Paulus Jablonovius* Campestris Succamerarius Poloniæ, *Magnus* vulgò *Bellator & hostium Strages* dictus, (c) qui in propugnatione Castri Polocensis, spectante Stephano Poloniarum Rege, gloriosam pro Patria mortem occubuit: Stanislaus item Jablonovius Prussorum Ensifer, & *Gregorius* eorundem adversus Livones generalis Ductor: ut horum, inquam, Bellatorum munera, res gestas, victorias, laureas triumphosq; prætereamus, quantîs vel unus ille amantissimus civium suorum defensor, Lechicus, Punico illo celebior, Annibal, iniquarum nobis gentium domitor JOANNES STANISLAUS Prussius JABLONOVIUS, Dux Exercituum Regni summus, Præses Cracoviensium Castellanus, Imperator victoriis triumphîsq; ornatissimus, quàm illustribûs factîs pietatem suam Patriæ omniq; posteritati commendavit? Superi! quem hîc nos Heroem, quàm amantem Patriæ, quàm amandum civibus Patrem, in Celsissimo Nepote suo Josepho Alexandro Principe nostro superstitem conspicimus! quæ interea nobis statim, atq; Herois istius meminimus; meminimus

(c) Okolski tom 2. pag. 555.

 autem

autem, quàm primùm Palatinum noſtrum, debitæ ſuis meritis gratiæ obſidem, conſpeximus, quot hîc repente lauri palmæq; vireſcunt! Continuò nobis in mentem veniunt illi ſuſcepti animô generoſô labores, illa amore patriæ ſuperata pericula, in quibus toties, fortunarum ſuarum vitæq; prodigus, verſabatur; vulnera quoq; eâdem causâ ab hoſtibus inflicta, ſed quæ jam tamen immortalitas abſterſit, laurôq; obligavit, intuemur. Quid hic Heroū Prīceps quid non amore Patriæ non ſtudiô civium ſuorum egit? Primîs ille adoleſcentiæ ſuæ annis, quibûs jam ſe ſuaq; omnia ſaluti Reipublicæ promptiùs, quàm ſuum ſuis Pænis enſem Annibal, ſolenni ſacramento devoverat, Ducem illum victoriîs inclytum, Stephanum Czarneccium ſequutus tyro. Inde jam quàm ſtudioſum ſe patriæ amatorem profeſſus eſt, cúm Rakocium Exercituſq; Seciæ apud Varſaviam & alibi, ſurrepto ſub idem tempus translatoq; Cracoviâ in tutiorem locum Regni diademate, cùm turmas Moſcorū & Cozacorū immanes apud Chmielnicum, Mohiloviam, Cudnovum jam legionum ductor, jam ductu ſuo Imperator, profligaret: cùm Turcas & Tartaros, Joanne Sobieſcio Imperatore, apud Chotimum, Viennam, Strigonium & Zoraunam præcipites ageret: cùm ex eisdem gentibus apud Bukovinam, Uſcium, Camenecum, Złotoczevum, Staviſkios, multîs Barbarorum copiîs cæſis, armîs præſidiîſq; ereptîs omnibûs, triumpharet: cùm ex oppidis, Baro & Soroka dictis, eoſdem ejectos agitaret, jactaret, interficeret: cûm centena Tartarorum millia ab obſeſſis Leopolienſium mænibus depelleret: cùm

duos

duos Turcicorum exercituum Duces, quos ipſi Paſzos vocant, Sebaſtæ alterum, alterum Siliſtriæ, captivos victor in triumpho duceret, in quanta tum ſe Heros noſter, civium ſuorum causâ, inferebat diſcrimina! quot ſub dio, hoſtibus imminens, pervigilavit noctes jejunus, ſiccus, aridus? quoties in apricis, præruptis, obſitis, uliginoſis, ſudavit hic & alſit; Atq; hæc ille quidē, præter alia benè multa, Præſes Vinniciæ primùm & Zydaczeviæ, paulò poſt Præfectus vigilum ſive Regni excubitor, rei deinde Caſtrenſis Magiſter ſive Metator, tum Palatinus Ruſſiæ Stephano Czarneccio Polono illî Hectori ſucceſſor datus, Ductorq; creatus exercituum Campeſtris, Regni deniq; Dux Summus, ſuffragiô quidem virtutis, & meritorum præmiô, virtute verò ſua ſæpius antè ſtrenuus ac felix Imperator. Jam quid idem præfectus *Buſco, Sviecco, Janoviæ, Bialocerquæ, Corſuno, Bohuſlaviæ?* quid Ordine & dignitate inter Senatores Poloniæ togatus Princeps, Cracovienſium Caſtellanus, in tribunalibus, comitiis Regni generalibus, in variis Ordinum panegyribus? Pace rerum optima per fædus cum hoſte immani Carloviciæ parta, otiô adhuc fruimur ab oriente Poloni: plurimū in eam rem contulît auctoritas & fortitudo, ſuîs hoſti barbaro cladibûs jam olim cognita, ſummi hujus Imperatoris noſtri Staniſlai. Podoliam nobis Podoliam armîs ereptam querebamur Cives: eandē per eadem pacta reſtituit nobis Staniſlaus. Reſtituta jam Provincia adverſus hoſtium impetus munienda erat præſidiô: caſtellô, mænibûs, arce inexpugnabili, quam hodie Vallum Sanctæ Trinitatis vocamus, munivit hic Caſtellanus.

F Revo-

Revocandus erat ad officium ſtudiumq; pacis internæ & charitatis patrius, cùm, neſcio, quam ob rem tumultuaretur, contemptôq; ducum ſuorum Regiſq; imperiô, ac, ſeceſſione facta, rem ſuam perditum ibat, exercitus; revocavit ſapientiâ eloquentiâq;, quâ plurimum quoq; valebat, tum eâ, quâ ſe unum omnes complectebantur, charitate, idem ſtudioſiſſimus civitatis ſuæ Imperator. In controverſiis inter cives de prædiis, finibus, & cæteris ejuſmodi, cujuſmodi cauſis dijudicandis veteres Romani Seviros, Triumviros, Quinqueviros,Septemviros aſſignabant, unus hic, multis partibus recuperator, prædiator, arbiter, ſæpius adfuit, diſceptavit, liteſq; omnes, omnibûs ſuam unius ſententiam probantibûs, diremit. Diſſidebant non ſententiîs tantùm de religione ſed odiîs etiam capitalibûs tum â profitente ritus Romanos populo tum inter ſe Ruteni: ut animis in unum coaleſcerent, profecit multum præter alios Princeps hic, religionis ſinceræ cultor antiquiſſimus. Jactatæ multîs convitiîs injuriîſq; minimæ Ignatii Lojolæ Societati quærendus erat defenſor pius: non quæſitus etiam, nullîs in ſe meritîs noſtrîs provocatus, conſtantiſſimè, quoad vixit, amantiſſimus Ordinis noſtri defenſor injuriarũq;ultor nos tuebatur. Ea tanta erga Deum, Eccleſiam & Patriam Illuſtriſſimi ſanctiſſimiq; civis pietas, quam Divina quidem Juſtitia in Patria mentium beatarum immortalibûs jam afficit præmiis, grata veró Patria ampliſſimîs conſecravit monumentîs, legendaſq; Viri laudes omni poſteritati in ſuis legum tabulis in hanc ſententiam propoſuit: *meruit id immortalibùs boni cauſâ*

causâ

causâ publici factîs, ut perennis grataq; suî memoria, post obitũ etiã suũ, in animis Ordinũ Reipublicæ cõservetur: (a) ea, inquam, gloriosissimi Avi tui pietas, cujus memoriam nunquam intermorituram nostra inprimis Societas maximîs suîs obstricta beneficiîs grata usurpat, in te nobis, Amplissime Sanctissimeq; Patriæ Civis, amandam laudibusq; celebrandam, se offert. Ita tu enim Illustrissimi Avi tui Sanctitatem æmularis, sic publica suscipis obisq; munera, tantô studiô bonum civile procuras, ut partes quoq; illius, quasi Herculi suffectus Atlas, multâ industriâ, sapientiâ ac fortitudine sustineas. Confirmavit eam de te omnium sententiam ipse Carolus VII Augustissimus Romanorum Imperator eo præter alia testimonio, quod in suo diplomate de te Romani Imperii Principe, commemoratîs tuis majorumq; tuorum meritîs, promulgat: id quod, ut alia de te præclarè ibidem dicta omittamus, publicîs consignatum monumentîs sic legimus: *perpendentes deniq;*, inquit Augustissimus Cæsar, *ipsius sæpe dicti JOSEPHI ALEXANDRI eminentes ingenii dotes, exquisitam* omnis rei literariæ ac bellicæ peritiam, & reportatam jam in utraq; via insignem meritorum copiam; *cùm sub Augusto II, Stanislao I, & Augusto III, Poloniarum Regibus, sæpius ad comitia generalia Ablegatus inter cæteros nuntios appareret*, Patriæq; salutem & tranquillitatem *ubiq; prudentibús suîs consiliîs* multùm promoveret, *ideoq; dignus inclytæ Reipublicæ visus fuerit, quem, suîs credentialibûs litteris munitum, ad serenissimum Regem Galliarum tempore præteriti belli mitteret: præclaram verò* in re militari dexteritatem & fortitudinem tam in obsidione Gedanen-

(a) Constit: anni 1703. Pag: 16.

danensi, quàm in exercitu ad Rhenum aliisq; occasionibûs abundè comprobaverit, & *indefessum studium tam de nobis Augustaq; Domo nostra & Imperio Romano, quàm de* Patria sua *ulteriùs bene merendi præseferat: sanè non nostra solùm sed totius etiam S. Romani Imperii & Orbis Christiani interesse censemus, ut tam* insignibûs meritis *& tot tantîsq; majorum imaginibûs* conspicuum Virum *dignîs, & ad omnem posteritatem transmittendis, honorum prærogativîs condecoremus, easq; pro ipso & omnibus ejus descendentibus tam renovemus, quàm, quantum est opus, de novo concedamus. Proinde & in primis &c. &c. prædictum JOSEPHUM ALEXANDRUM Comitem Prussium in Jablonov JABŁONOWSKI ejusdemq; descendentes utriusq; sexûs natos & posthac nascituros, veros S. R. J. Barones, Comites & Principes fecimus, creavimus & nominavimus &c edictô hoc nostro Imperiali mandantes, ut dictùs* Josephus Alexander Comes Prussius in Jabłonov Jablonowski Sacri Romani Imperii Princeps, *ejusdemq; ex legitimo matrimonio descendentes, utriusq; sexus nati, & omni posthac tempore nasciturі, tam in scriptis quàm viva voce, quotiescunq; eorum mentio facienda sit,* Sacri Romani Imperii Principes *nominentur & nuncupentur, amictum reliquis Sacri Romani Imperii Ducibus, in signum præeminentiæ, competentem liberé adhibeant, omnibùsq; & singulîs juribûs, honoribûs, prærogativîs, libertatibûs, exemptionibûs, privilegiîs & regalibus in judicio & extra, in omnibus rebus, statibus & causis tam Ecclesiasticis quàm profanis, omni tempore & loco liberè utantur &c. &c. ut autem de propensi nostri affectûs exuberantia dicto JOSEPHO ALEXANDRO nostro & Sacri Romani*

ni

ni Imperii Principi in Jablonow JABLONOWSKI eò luculentiùs constet, ipsi quoq; ejusdemq; ex legitimo matrimonio descendentibus utriusq; sexùs natis & nascituris prædicatū Celsissimi *nec nō* Dilectionis & cōsangvinei *charissimi benignè concedimus & elargimur: volentes, & hac in perpetuum valitura lege decernentes; ut iisdem deinceps tam ex nostra Cancellaria Aulica, quàm ex reliquis ad nos nostrosq; in Imperiali solio Successores spectantibusCācellariis dicti tituli,Celsissimi nec non* Dilectionis & Consangvinei Charissimi *omni posthac tempore tribuantur.* En caussam principem, ob quam te ipsi Imperatores Augustissimi sic ament, *ut Principis Celsissimi, Dilectionis, & Consangvinei charissimi,* ut aliîs aliîsq; insignibûs, sponte sua ultroq;,ornatum eant; quia *rei* scilicet *Bellicæ* & *litterariæ* scientiâ præstans *Patriæ tuæ strenuè navâris* operam, pluraq; de se tua polliceatur virtus: quia *salutem Patriæ& tranquillitatem conservare* & *prudentibûs ubiq; consiliîs promovere studueris*: quia, Augusto II,Stanislaô I. & Augustô III. Poloniarum Regibûs, *munera* tua, *Legatus* Sapientissimè *obiveris*: quia *præclaram in re militari dexteritatem & fortitudinem* tum apud Gedanum, tum ad Rhenum multîsq; aliîs locîs strenuus Heros & copiarum Ductor prudentissimus Regibus Poloniæ & Imperatoribus Romanis probaveris. Tantìs, optime Civis Patriæ, tam amplîs muneribûs pietas tua & fortitudo domi forisq; exornantur. Multa jam sunt, quæ Religionis & Patriæ salutis causâ egeris, plura multò promittit nobis eximius ille tuus utriusq; amor, & studium gloriæ immortalis. Offerent se nobis identidem, te Palatino Duce atq; Auspice, illa rursus de cœlo Ancilia Auriflammæq; cum omnibus ejus-

G mo-

modi, in quale forté incidiſſe ferunt magnanimum illum Exercituum Imperatorem STANISLAUM JABŁONOVIUM Avum tuum Illuſtriſſimum. Is cùm Viennam copias ſuas adversùs Turcarum Tyrannum duceret, in exuſto per barbaros, quà ibat, oppido templum ea, qua ſolebat, pietate inviſit, ſibi ſuisq; à *Domino Exercituum* ſalutem omenq; bonum precaturus. Orantis ſpes bona animum ſubit; atq; ecce tibi intra illas ædiculæ ſacræ parietinas abjectam Lauretanæ Virginis Divæ imaginem, telô perfixam, oraculumq; verbaq; in ea plane fatidica: nam altera ſigni parte: *in hac imagine vinces Joannes;* alterâ *in hac imagine Joannes Victor ero;* inſignibûs expreſſum litterîs oraculum legebatur. Amiſiſſe hanc nemo, nemo ſtudiô ſubjeciſſe compertus eſt; in exuſto videlicet & vacuo jam tres abhinc & ampliùs menſes oppidulo. Admonuit ea res animum Ducis perinde atq; à Superis eſſet pro omine ſibi oblata. Neq; ſua Princeps opinione eſt falſus. Hòc ſcutò tectus, opem Rege ſuo Viennenſibus adversùs infeſta Turcarum agmina ferente, & univerſo Exercitui imperitante, Joanne III, rem ſuam egit ſtrenuè præter alios: alios cecidit, profligavit, alios hoſtium exercitus diſpulit, perſecutus eſt. *In hac* itaq; fatidica Divæ Virginis *imagine vicit Joannes:* in hoc ſigno Rex Poloniarum Viennenſium Servator triumphavit. Ejusmodi ſcuta, arma, tela, cûm res poſtulabit, è ſuperis illis arcibus ſuis ſuppeditabunt tibi Cœlites, ſuccurrent immortales Heroes illi, quorum tantus eſt de Gente Pruſſiorum Jablonoviorum in cœlo numerus, Divi indigetes tui: quidquid adverſi ſeu oppoſuerint hoſtes, ſeu fortu-

tuna iniquior objecerit, tuis auſpiciîs, tantîs Divorum opibûs freti, ſuperabimus. Interea, te in toga communem rem procurante, ædificabuntur ſacræ DEO Divisq; ædes: depulsîs, quæ paſſim graſſantur, hæreſibûs, reſtituetur in ſuum locum religionum ſanctitas: fortuna deniq; Patriæ magis in dies convaleſcet. Ita nos ſperare jubet tua in DEUM, Divos & Patriam pietas; quæ deniq; quanta ſit in te erga *Parentes* etiam, ut alia documenta omittamus, præclarô enimvero exemplô civibus tuis confirmâſti, cùm funeri materno Celſiſſimæ Parentis tuæ THEOPHILÆ de Sieniaviis, Caſtellanis Cracovienſibus natæ, ALEXANDRO Poloniæ Vexillifero, Principi commemorabili pietate, Patri tuo, matrimoniô conjunctæ, nuper ad cætum Pruſſiorum, quorum meminimus, beatorum evocatæ, Leopoli în templo Societatis noſtræ, veſtrîs etiam monumentîs inclyto, juſta perſolveres. Convocâſti ad exequias frequentiſſimos Regni Proceres, tui luctûs teſtes: aderat præter alios Celſiſſima Princeps CAROLINA THERESSIA de RADIVILLIIS Conjunx tua cum prole ſua cariſſima, feliciſſimis Theophilæ neptibus: immolabant hoſtias propitiationis Deo innumeri cum Religioſiſſimis Pontificibus Myſtæ, in primis Illuſtriſſimus Leopolienſium Archiepiſcopus funeris arbiter: mærentibûs familiîs, orante Sacerdotio, deplorante Matrem piam populo, omnibûs pietatem tuam collaudantibûs, luctu noſtro lacrymîsq; multorum optimè de nobis meritæ Principi parentavimus, humerîsq; noſtrîs ſuum funus extulimus. Adeſſe tum ipſe triſti ſcenæ Princeps, lugubris pompæ

pars maxima, non poteras: in eam enim ægritudinem te incidisse, audivimus, carissimæ scilicet parentis affectum desideriô, multi ut timendum putarent, ne ex eo funestissimo tibi spectaculo, si fortè pietas filii fortitudinem viri in ægro tum & corpore & animo superâsset, morbo crescente conficereris; quem & suà & patriæ causâ cuperent esse immortalem. Adesse tamen sic etiam nobis videbare; ita ibi cuncta tuam Matris optimæ charitatem commendabant.

Cùm hæc tot ac tanta tua Civis nostri, in Deum & Divos, in Patriam & Parentes piissimi, documenta memoramus, excitati Urbis & Provinciæ hujus triumphîs, continere animos non possumus, quin palam exultemus, atq; Civitati huic, nobis, religiosisq; familiis omnibus, quin his Divorum ipsis ædibus, quin Provinciæ Novogrodensium & universæ Litvaniæ gratulemur. Euge, hoc tam pio cive Præside tuo fortunata civitas! næ tu nobis hodie urbium Litvaniæ omnium florentissima; tametsi jam ejus splendoris & opulentiæ, cùm Demetrio Principi & ceteris antè Ducibus Severiæ Ærarium esses & sedes, flammîs toties exusta, ferrô vastata, à prædonibus direpta, nihil jam in te hodie, quòd jactes, habeas. At redibit tibi, nobis crede, postliminio vetus illa Fortuna tua. Religione sincera felicissimè conduntur, durant, & amplificantur regna; religione hujus Principis tuæ quoq; fortunæ convalescent. Exulabit hinc, quæ passim Urbes diruit, injustitia; Judices vestros hoc arbitro moderante. Conticescent diuturnæ inter cives lites, hoc Judice conciliante animos.

Hoc

hoc injuriarum ultore, Collegia, Cænobia, Templa, Fora, Domus, Familiæ immunitates ſuas religionesq; facilè tuebuntur: hoc deniq; urbis Skirgellanæ præſule, in univerſa Novogrodenſium Provincia pax & tranquillitas ſumma dominabitur.

Atq; hæc quidem, quæ de te adhuc narravimus, boni civis officia ſunt. Jam, quibûs doctrinæ & ſapientiæ ornamentîs Senatorem te præditum læti cum Civibus ſuis publicorum munerum adminiſtri ſuſpiciunt. Quos tu hic nobis Majores tuos, rerum Divinarum humanarumq; diſciplinâ eruditos, revocas in memoriam nepos eorum ſimillimus! Te conſpecto, occurrit illico doctiſſimus ævô ſuô eloquentiſſimusq; Senator Proavus tuus JOANNES STANISLAUS JABLONOVIUS Ruſſiæ Palatinus, Vir in omni vita ſua Philoſophus. Quibûs hic quàm commodîs moribûs cives ſuos inſtituit Ethicæ politicæq; magiſter, ſeu ea docet, (a) Quæ ſcire decet patrium Equitem, *ſeu politica (b) Italico-Polonica* admonitor pertractat, ſive *proverbia (c) patriæ lingvæ* præceptor explicat, ſive de *Regia (d) Leſzczyniorum Familia* genealogus narrat, ſeu de *excitatis in Polonia tragædiis (e)* poſteros hiſtoricus monet, ſeu Æſopum novum (f) per fabellas erudiendis mentibus proponit, ſeu regulas tolerantiæ rerum humanarum, (h) ſeu libellos, patriæ rei cõmẽdãdæ aut defendẽdæ causâ, (i) contexit: ſeu in E-

H ly-

(a) Lib: Eruditio nobilis Poloni. (b) Politica Jalico-Polonica, Polonis in cautelam ſibi in obleƈtamentum honeſtum, DEO & B. V. in honorem. (c) Dicteria, paremiæ ſive proverbia Polonica quod ad ſuas origines attinet. (d) Europa in Serereniſſima Leſzczyniorum Domo, ſangvine & affinitate per Orientis & Occidentis Imperatores. &c. (e) Diſſertatio de motu violento ſtatuum confæderatorum prope oppidum Gliniany. (f) Æſopus novus ſeu vita Æſopi & centum fabellæ ad Æſopi morem conſcriptæ. (h) Regulæ 22. quas nobilis captivus &c. & in Opuſculis Scepticis Konigſteynii ſcriptis. (i) Opuſc: ſceptic:

lyſiis campis inter Heroum animos immortalium de rebus (k) patriis diſputat, ſeu Regum vitas resq; præclarè geſtas (l) celebrat, ſeu Apologeticîs ſcriptîs (m) rem patriam tuetur, ſeu Legatus Reges, Orator officioſus (n) Principes ſalutat, ſive de ratione jejunii in Eccleſia (o) per epiſtolas tractat, ſive de comitiis Senator cum Proceribus (p) diſſertat, ſeu deniq; inter Muſas Palatino ſuo in Odeo Hiſtoriam Thelemachi, Tragædias Gallicas, (q) aliaq; diverſo carminis genere jucunda ac ſeria, laurô digna omnia, canit. Superſtes hîc quoq; nobis in te Illuſtriſſimus Ravenſium Palatinus STANISLAUS JABLONOVIUS, præclara & recondita eruditione ornatiſſimus Princeps, dignus & *Tacitô*, cujus hiſtoriam nobis de Latino ſcitiſſimè vertit, tot rerum à ſe geſtarum ſcriptarumq; laudatore, & omnibûs Muſîs, qui *victorias Bukovinenſes* triumphosq; Lechici ejus Annibalis, Exercituum Regni Ducis, Ruſſiæ Palatini, *STANISLAI JABLONOVII*, elegantiſſimo pòémate celebravit. Non meminiſſe hîc quoq;, te præſente, non poſſumus, præter alios trium, ſapientiſſimorum tuorum Afinium amicorumq;, laudum patriarum, eruditionis ſummæ & dignitatis, quibus Majores ſui florebant, ſuperſtitum Illuſtriſſimorum Fratrum *STANISLAI* Koſtka *Cracovienſium Epiſcopi* Principis Severiæ, Joſephi *ANDREÆ* Supremi in Regno Poloniæ Referendarii, & Martini Dreſdenſium Pontificis, *ZAŁUSCIORUM*: quo-

(k) Dialogi mortuorum in campis Elyſiis. (l) Vita Joannis III Regis Poloniæ. (m) Epiſtola Apologetica de Ordine Equitum Albæ æquilæ. (n) Oratio Jabl legati primarii ad Regem Poloniæ recens electum. Gratulatio Conſtantino Zielinſki Archiep: Leop: (o) Epiſt: ad Provincialem S. J. de modo jejunandi in oleo. (p) Diſquiſitio ſive argumenta de comitiis generalibus ſub dio campeſtribus in Polonia. (q) Hiſtoriæ Telemachi x libri ex Gallico: & aliquot Tragœdiæ, liber deniq; qui inſcribitur: Muſa mancipata carmine patrio.

quorum laudes quis unus omnes enarret? Ipſi tot libri ſapientiſſimè ab ſe conſcripti, quibus vel perlegendis vix unus ſufficiat, ipſe ille ſuus amor litterarum incredibilis, quem Patria omnis admiratur, ipſum illud ampliſſimum ſapientiæ Gymnaſium Reipublicæ dedicatum, aperta Varſaviæ Studioſis litterarum omnibus, multîs jam doctorum hominum celebrata preconiîs, Bibliotheca, ſuam iſtorum Principum, tibi tuîq; amantiſſimorum, doctrinam, ſapientiam, amorem patriæ, & beneficentiã longè latéq; prædicant; minora hæc tamen omnia præconia ſunt laudibûs, quas merentur. Iſtam tu Sapientiſſimorum Principum Majorum cognatorumq; tuorum gentem, ſuîs jam pridem meritis inclytam, quantîs præterea tuæ doctrinæ veræq; ſapientiæ laudibûs commendas! quàm præclarè exteris nationibus probas, ſuperare hodieq; Poloniæ ſapientes Viros, peritiſſimos rerum Hiſtoricos, Geographos Geometrasq; ſcitîſſimos, eloquentiſſimos Oratores; quorum tu inſtar omnium unus incredibili ſapientia variîs de rebus, Politices Magiſter, Geometra, Hiſtoricus, Geographus, rei bellicæ Ducumq; præclariſſimorum Laudator, inter Oratores patrios Cicero, ac, ne quid ad rerum ſcientiam deſideremus præterea, grammaticæ etiam civilis præceptor, ſingulîs, partim jam in lucem emiſsîs, partim conſcriptis atq; mox edendîs, librîs ſcitiſſimè diſputas. Tuum eſt illud præclaræ, in patriam pietatis monumentum, Gallicanîs celebratum litterîs, (a) in quo de rebus patriæ, ùt antiquiſſimîs, ſic à cognitione noſtra remotis, cives tu-

(a) Le Empirè des Sarmates, aujourd huy Royaume de Pologne: Norimbergæ editum opus A. 1748, & Halæ Magdeb: an: 1742.

os doces; quibûs ſcilicet nominibûs gentes noſtrates aliquando inſignes fuerint; qui Aquilonalium veteres regionum incolæ atq́; accolæ: unde ſint: quò commigrârint: quî cum aliis commixti ſint: quàm ſtrenui manu atq́; armîs, & quibûs præditi moribûs primi Sarmatæ: unde enatum Poloniæ nomen: quæ huic vicinæ gentes, & quid eam inter & alias diſcriminis: an aliquando hæredes Regni Succeſſores paſſa ſit libera gens Polonorum; ubi quoq́; hiſtoricorum quorundam geographorumq́; caſtigas juſtior benigniorq́; Ariſtarchus ignorantiam. Tuum item eſt illud, patriæ pignus gratiſſimum, opus de inſignibus nobilitatis Polonæ, quod tu nomine *Heraldicæ* (a) nuncupâſti. Gratias tibi ſapientiſſimo Principi pro eo tam caro civibus munere omnes habemus immortales. Multa hinc quoq́; tuô Civis doctiſſimi beneficiô nobîs perquam utilia didicimus. Hîc quæ ſint regulæ diſcriminaq́; ſtemmatum: unde ſuos habeant ortus familiæ cîvium nobiles: quid rei ſignificent *nomina penatica,* & quæ ſint eorum antiquiſſima. Huc tanquam ad oraculum accurrimus in rebus controverſis atq́; iis, in quorum ignoratione verſamur; ut cùm diſputamus de familiis antiquis, Dorſprungica, Jagiellonica, Pruſſiorum, Volodimiria, de Principibus regia Polonorum aut Cæſarum autoritate creatis, de Marchionibus, Baronibus, Comitibus; de illis gentibus, quæ *privilegiîs*, ut aimus, *Ordinationum* ſunt donatæ: quibûs per affinitatem & cognationem gradibûs aſcendant Majores, deſcendant poſteri: quæ deniq́; ſint munera, prærogativæ, immuni-

(a) Heraldica, *to jeſt oſada kleynotów Ryceŕſkich. &c.*

nitatesq; Ordinis in hac patria Equeſtris; ad hoc, inquam, tuæ ſapientiæ monumentum in rebus perplexis quaſi ad Oraculum concurrimus: in eo luculenta, perſpicua certaq; ſunt omnia; quæ in multis obſcura, trunca, ambigua. Multum quoq; operæ tuo hoc tam excellenti conſilio detractum eſt illis, *Princeps*, quibus res quærenda colligendaq; proponitur de antiquis *Monarcharum Imperiis*: uno tu opere complexus omnia, quid gentium fuerint, egerintq; Ægyptii, Aſſyrii, Babilonii, Medi, Perſæ, Macedones, Græci, litterariæ Reipublicæ obtuliſti. Complura ſunt in luce publica, quæ tuam Oratoris Togati eloquentiam, Scriptoris de rebus etiam Avitæ Domûs ſcientiam peritiamq; ſic commendant, ut alios ad ſimile optimarum artium otiiq; tam jucundi & honeſti ſtudium invitent. Hîs plura multô, quæ tu jam publico uſui comparâſti, percupidè opperimur, ac præter alia quidem de *tua Principe Pruſſiorum* Familia; de iis, *quæ* tu in *Belgio, Anglia, Galliis, Sabaudia, Italia*, aliisq; *Provinciis*, ſpectator rerum cognitione digniſſimarum, obſervâſti, atq; in tua adverſaria retuliſti: illa deniq; Ducum noſtratium bellica virtute illuſtrium *elogia;* illas ſummi Romanorum Oratoris *Tullii*, patrio eoq; ab omnibus idiomatis, jam pridem inter noſtrates corrupti, vitiîs depurgatô per te ſtylô *Orationes;* illam, quam regendorum finium Præfectis conſcripſiſti, *Trigonometriam;* illas *tabulas Poloniæ geographicas*, in quibus, exterorum caſtigatîs erroribûs, multô accuratiùs, quàm adhuc quiſquam fecerit, & gradus *elevationis* obſervas curſusq; fluminum, & nomina rebus, quæ

I illi

illi corruperant, propria aptaq; ſubſtituis, & limites regionum fideliùs aſſignas: imagines deniq; Regum Poloniæ, Stemmata Provinciarum, genera armorum varia, quibûs unquam Poloni ſunt uſi, *intervalla urbium* à ſe diſſitarum itineraq; diverſa, *Ichnographiam* deniq; urbis Dantiſcanæ, quæ tu omnia publico rei litterariæ bono multâ induſtriâ ſtudiôq;, munus certè omnibus gratiſſimum, concinnâſti. Cùm tot ac tanta ſummâ eruditione, & Divinæ gloriæ, & patriæ laudis, & Reipublicæ litterariæ causâ, Princeps, quot & quanta, neſcio, an quiſquam unus legerit, confeceris; iſtîs opibûs non dum ſatur, etiamnum non ceſſas: quidquid tibi à publicis muneribus otii, totum id ſapientiæ conſecras; quin ipſas noctes, quibûs ſibi non ignavi etiam parcunt, in tuo illo Palatino Gymnaſio, in bibliothecam aut tabularium abditus, ſiccus ſæpè omnisq; cibi expers, legendo ſcribendoq; libens tranſigis. Hæc tua, Princeps, ſunt aucupia, ejusmodi te venationibûs exerces, iſtîs tu conviviis ludîsq; oblectaris. Quo voluptatis genere quid eſſe poteſt utilius, quid honeſtius, quid Principe dignius? Amat hunc, præter alios, eum tuum litterarum amorem, & ipſe earundem amator eximius, æquiſſimusq; litteratorum æſtimator, Illuſtriſſimus *Joſephus Andreas Comes Załuſki* Referendarius Regni Supremus: admiratur hic illam in te tam variam, tam multiplicem rerum ſcientiam: percenſet hic conſcriptos à te libros, Bibliothecam deniq; tuam, tuas illas Muſarumq; delicias, dignam cenſet, (a) *quæ ob feſtivitatem librorum omnis* ge-

(a) In Anecdotis Jablonovianis, *pag:* 628.

generis, selectorum copiam, ingentemq; Scriptorum domesticorum, cum typîs impressorum, tum calamô exaratorum, apparatum, civium omnium Musis operantium memoriæ commendetur. Ita hic laudat tuam, qui suam maximîs impendiîs, undiq; collectam, publico Patriæ commodo Bibliothecam dedicavit.

Sic igitur, & à natura suapte comparatis, & per industriam institutis ad summa quæq;, Principibus Jabłonoviis nullum certè cum munere negotium in republica obvenisse potuit, quod non summa esset cum laude susceptum, administratum, confectumq;. Consiliîs & prudentiâ regenda erat Respublica; consiliîs salutaribûs, providentia singulari aderant de suis curulibus in Concilio Patrum sellis Cracoviensium, Sandomiriensium, Callisiensium, Lenciciensium, Cujaviensium (a) sive Brestensium, Russiæ, Volhyniæ, Belsensium, Plocensium, Ravensium, *Stanislaus Joannes* Castellanus, *Joannes* ex Mareschallo Curiæ, *Alexander Joannes* Vexillifer Regni tuus Parens Senator Sapientissimus; qui præfecturam Callissiensium summam, ab Augusto Poloniarum II sibi oblatam, admirandô modestiæ exemplô recusavit; *Stanislaus Minscius, Joannes de Płominio, Stanislaus de Jablonovo, Joannes Jablonovius, Joannes Wiecvinscius, Stanislaus Vincentius Jablonovius,* Illustrissimi Prussii, Senatores Palatini: Junis Vladislaviensium, Plocensium, Czernensium, Ravensium, Sierpscensium, Rypinensium, *Franciscus & Bonaventura Grzybovii, Joannes Wiecvinscius, Stanislaus & Casimirus Rudźińscii, Jacobus Minscius, Stanislaus Grzybovius, Josephus Na-*

(a) v. Aneicd: Jabłon: fol: 9.

kvaſcius, Joannes, Procopius, Theodorus, Pruſſii & Jablonovii Caſtellani. Communibûs cum Senatu per Adminiſtros publicorũ munerũ cõſiliîs ſuſtinenda erat Regni fortuna; ſuſtinebant ex eadem gente Proceres ſapientiſſimi: *Thomas de Strzempina, Stanislaus Minſcius, Andreas Olſzovius;* quorum hunc quidem ultimum ad ſummum Gneſnenſis *Archiepiſcopi & Primatis* Regni apicem, Thomam verò ad Pontificiam Cracoviæ, Stanislaum deniq; ad Palatinam Lencicenſium dignitatem ſua evexit ſapientia; ac præter eos *Joannes Stanislaus Enſifer Regni*, bis Comitiis generalibus Præfectus Mareſchallus, de quo Paulus Potocci9 Camenecẽſiũ Caſtellan9 Senator, *Divitis*, inquit, *ingenii copiam non domi tantùm ſed foris quoq; oſtendit in admirationem, cùm diverſas gentes, quarum linguas didicerat, adoleſcens inviſerat. Eloquentiæ laudem illam adeptus, ut ei nihil ad ſummum facundiæ, quâ nemini ceſſiſſe videbatur illa ætate, faſtigium defuiſſe videretur; ſi diuturnior modo vita in commune Reipublicæ bonum contigiſſet. Comitiîs centuriatîs ſemel iterumq; Tribunitiæ poteſtatis voces ac ſententias rexit* (a) *cùm ſecundum id ageret, non minùs quàm olim cenſorinus ille Cato, bellum cum moribus noſtris & currupt æ jam pacis diuturnæ blanditiîs Reipublicæ malis gerere neceſſe habuit, inter titulum libertatis & obſequium medium tenens, eo temperamento tribunitiis illis certaminibus moderatus eſt, ut nec innoxia ejus popularitas quidquam derogaret majeſtati, nec iſta, ſanctiùs ab eo culta, nocumento eſſet popularitati: hinc carus non minus Principi, quàm Senatorio & Equeſtri Ordini. Dum, ne infectîs rebûs ſeries* abrum-

(a) anno 1637. & 1640.

abrumperetur consiliorum (comitiorum scilicet tempore anno 1647.) *seriò prohibet, præoptavit morti potiùs succumbere, quàm videre vim consilii expertem, mole ruentem sua:* hic, inquam, Senator tantîs præconiîs inclytus, ac præter eum *Stanislaus Dux Exercituum Regni* Summus, *Martinus Prussius* Copiarum Principis Cujaviensium Casimiri Dux, *Paulus Regni Succamerarius* Campestris, *Joannes* Regni Vexillifer, *Alexander* Buscensium Præses & generalis Exercituum Ductor, *Joannes Stanislaus* Poloniarum alter, alter terrarum Prussiæ, Ensiferi, *Gregorius* thesauris Prussiæ Præfectus, *Martinus* Masoviæ Dapifer,pòst Palatinus Brestensium, *Joannes Stanislaus* CuriæRegni Mareschallus. Jam quis ipsa eorum nomina percenseat, qui Principum nobilitatis, quos Succamerarios appellamus, qui Præfectorum Castellis; *Zydaczoviæ, Siradiæ, Busco, Interamni, Svecco, Bialocerquiæ, Corsuno, Czebryno, Lisiancæ, Bohuslaviæ, Blonsco, Drohobycio, Moscico, Bobruisco, Golubeno, Gnievocoviæ, Rypino, Felino, Kolomysco, Sniatico, Coveliæ, Stanislaviæ;* qui cæterîs deniq; muneribûs in patria præclarè sunt functi? Legatorum hîc, etsi jam festinamus ad te, præterire non possumus; in eo enim munere laudis, oportet, plurimum obtineat sapientia. Quid enim legati nomine nisi patriæ mentis interpretem, Regum internuncium, Civium Oratorem intelligimus? Ejusmodi officia præter alios de tua gente magnificentissimè obiêrunt: *Joannes Stanislaus Jablonovius* Regni Ensifer, jam ad Magnum Valachiæ Ducem (a) atq; alias in Sveciam pacis per

K se-

(a) per comitia ann: 1642.

fœdera conficiendæ causâ, jam in Tranſylvaniam, Hungariam & Sileſiam cum Recuperatoribus Cæſareis legatus: *Stanislaus Joannes Jablonovius* Cracovienſium Caſtellanus; cui, ut perpetuò armîs certabat cum hoſtibus, victosq; ſub jugum mittebat, ſic cum ſupplicibus induciæ erant ſæpius faciendæ, ſæpe pactio conflanda; qualis in primis erat, cum vindicaret Podoliam, aut cùm ageret per fædera (a) Podhaiſcenſia: *Joannes Stanislaus Jablonovius* Ruſſiæ Palatinus, cujus adoleſcentis tum adhuc, luſtrandarum nationum exterarum causâ abeuntis, Rex Poloniarum Joannes III virtuti induſtriæq; commendavit negotia, cum Principibus compluribus in primis cum Ludovico Magno XIV. Galliarum Rege, tranſigenda; quæ certè omnia tranſegit ex ſententia: *Raphàël* S. R. I. Comes *in Leſzno Leſzczyński* Supremus Regni Quæſtor, *Annæ Catharinæ Jablonoviæ* Caſtellani Cracovienſis filiæ maritus, Stanislai Lotaringiæ Ducis Parens fortunatiſſimus, fœderum cum Imperatore Turcarum Arbiter: *Joannes Jablonovius* S.R. I. Princeps, Hiſpaniarum, ut vocant, Magnas, Cæſareus Generalis Mareſchallus, Czehrynenſis Provinciæ Gubernator, aurei Velleris Eques, Joannis Comitis Pruſſii Generalis Palatini terrarum Ruſſiæ filius, Legati munere ad Conſtantinopolitanum Imperatorem & Hanum Tartariæ præclarè obito inclytus, ac propterea ab ipſo Romanorum Imperatore Carolo VII. laudatus: (b) *Demetrius Jablonovius*, Covelienſibus Præfectus, à Staniſlao Leſzczynio Lotaringiæ Principe ad Clementiſſi-

(a) Ann: 1667. (b) In diplomate ſuo Annô 1744. 5. Auguſti.

tissimum Augustum III hodie in Polonia feliciter regnantem delegatus Orator; qui Regi de nuptiis filiæ suæ Mariæ Josephæ, Principi Serenissimo Galliarum Delphino desponsæ, suo regiæq; suæ familiæ gratularetur nomine. Hos, qui tantis tam amplis præpositi erant negotiis, si sapientissimos eloquentissimosq; Principes fuisse, oportet, ut qui non suas ipsorum tantùm partes, sed Principum etiam civiumq; suorum omnium dignitatem & decus, sed curas belli pacisq; sed tot gentiũ expectationẽ sustinerent: tu, qui præter Supremi in Polonia Dapiferi officium tot alia munera præsertim toties ad Comitia Regni generalia, Augusto II, Stanislao I, & Augusto III, Poloniarum Regibus, qui deniq; nomine Reipublicæ, difficillimo illo tempore, cùm universa Polonia & finitimæ tumultuarentur gentes, Legatus ea cum laude obiîsti, ut te ideò, præter alias causas, ipse Augustissimus quidem Romanorum Imperator adamârit, titulosq; Romanorum Principum vobis aliaq; cum his antiquiora decora confirmârit, Patria verò tibi gratias & egerit magnas, & habeat immortales; dignus es profectò, qui cum his atq; aliis omnibus, optimè de civitate per similia officia meritis, Principibus conferaris, & quîcum uno te omnes illi sapientiæ suæ eloquentiæq; laudes communicent. Quidquid igitur de illis præclarè scriptum dictumve: dicta vero scriptaq; ab Oratoribus & Poëtis, ab Historicis & Concionatoribus, ab Italis & Germanis, à Gallis & Belgis, ut opera nostratium, præteream, pene sunt infinita: totum id, Princeps, communione laudis est tuum. Itaq;, sive Magni illius Ducis *Stanislai Jablo-*

novii Cracovienſium Caſtellani ſcientiam rei bellicæ noſtri Pòétæ canunt, ſive cum Philippo Aurilio Gallico è Societate noſtra Oratore prudentiam, rerum Mathematicarum in primis & hiſtoriæ cognitionem animiq; magnitudinem in eodem Duce probi laudatores commendant, ſive qui ex eadem Societate Leguccii noſtri cum multis aliis laudum Præconibus Jablonovios, in omni vita Chriſtianos Philoſophos, per conciones celebrant, ſive eloquentiam, animis civium imperantem, qualem Enſiferi Regni Poloniæ Joannis Jablonovii Caſtellanus Camenecenſium Paulus Potoccius dilaudat, hiſtorici, ſapientiæ ſive alii alia decora,in primis Chriſoſtomus Kijovienſium, & Andreas Varmienſium Princeps, Epiſcopi, ac Joſephus Andreas Comes Referendarius Regni, Załuſcii, in tuis Majoribus proponunt; omnium iſtarum laudum abſolutiſſima quædam es panegyris. Talem te fama ſuîs præconiîs celebrat, talem nobis illa tot publica, quæ jam Arbiter partium & Judex, jam Civium per ſcripta tua admonitor, jam Legatus totq; alibi rerum cognitor explêſti, munera confirmant.

Intelligis jam igitur *Palatine Illuſtriſſime*, quid cauſæ ſit, quamobrem cives Provinciæ Livtvanæ te in Collegium Patrum Patriæ cooptato, gratulentur. Nôrunt nimirum, quantum quàm inſigne ſit Dei donum Princeps Sapiens, Senator Conſultus; cujus ſcilicet conſiliô regatur civitas, præmiîs boni pœnîs afficiantur mali, protegantur inſontes, cóërceantur inſolentes, monitîs ſuîs omnes exemplîsq; ad optima quæq; exciten-

tentur. Id quod certé tua, Palatini noſtri Senatoris ſapientia Provinciam hanc moderante, ſperamus. Efflorefcet præterea ſuîs laudibûs in hoc quidem noſtro gymnaſio litterarum ſtudium, in foro autem juſtitiæ dignitas. Nam ùt Principum exemplis maximê excitamur, ſic noſtris artium bonarum magiſtris, quo Juvenum nobilium animos ad earum ſtudium invitemus, illicium jam præſtò eſt, tu ſcilicet ipſe, doctrinæ omnis politiſſimæ documentum, Senator. Te uno ingenuis propoſito, quanti liitteras æſtimes, quos libros, quâm plenos eruditionis variæ conſcripſeris, ad commovendum cujusvis animum ſuffecerit. Judices quoq; in hac urbe Litvaniæ Areopago munerum ſuorum religioſiùs adminiſtrandorum tua Senatoris jurium conſultiſſimi æquitas & reverentia admonebit. Ultima hæc ſcilicet erit Tribunalibus ſuis aptiſſimaq; ad omnem juſtitiæ ſanctitatem, ut ipſi vocant, correctura. Efficies itaq;, ut Palatinorum quidem Provinciæ hujus Præſidum, qui te anteierunt ætate, *JOANNIS LITAVORIS CHREPTOVICII, ALBERTI GASTOLDI, JOANNIS POŁUBINII, JOANNIS ZABRZEZINSCII, CHRISTOPHORI CHALECCII, ALEXANDRI CHODKIEVICII, JOANNIS HORNOSTAII, ANDREÆ ŁUKOMSCII, PAULI SAPIEHA, NICOLAI RADIVILII, ANDREÆ SAPIEHA, THEODORI TYSZKIEVICII, NICOLAI SAPIEHA, GEORGII CHREPTOVICII, ALEXANDRI SŁUSZKA, SIGISMUNDI RADIVILII, THOMÆ SAPIEHA, THEODATI STETKIEVICII, JOANNIS WIAZEVICII, CHRI-*

STOPHORI WOŁODKOVICII, CHRISTOPHORI ZIENOVICII, JOANNIS KIERZNOWSCII, DIMITRI POŁUBINII, STEPHANI TYSSENHAUSI, JOANNIS, NICOLAI & GEORGII RADIVILIORUM, renovetur grata ſerveturq́; memoria, nullum jam tamen eorum Civitas iſta deſideret. Sic tua iſta, Senator, ſapientia omnium iſtorum nomine omnibus nobis ſatisfacit. Hinc iſta civium exultatio: iſtas illi ſpes ſuas hodie omnibûs lætitiîs concelebrant. Hæc iſti quidem de Senatore ſuo: jam quid de Principe opibûs præpotente dignitate Principes, conjunctæ cum Celſiſſima Jablonoviorum gente, Familiæ gratulantur?

Nullus hominum nobilium adeò brutus eſt atq́; alieno ab affinibus ſuis animo, ut non fortuna eorum proſpera & dignitate oblectetur. Quæ enim propinquos amicosq́; noſtros decorant, de illis perinde, ac ſi noſtra ipſorum eſſent, ornamentis communiter gloriamur. Tuæ itaq́; iſta dignitatis Palatinæ acceſſio juſtas cognatis tuis affert cauſas lætitiæ. Nôrunt enim exteræ etiam gentes, quantum in eo amplitudinis ſit, fieri in libero Polonorum Regno Senatorem, ac Provinciæ quidem illi præeſſe, quam olim pares Regibus Principes ante alios illi præclariſſimi Severiæ Duces gubernâſſent. Ea igitur fama, quæ te hunc Illuſtriſſimum inire Magiſtratum nuntiavît, omnes cum tribules civesq́; tuos, tum alienigenas vinculis affinitatis tecum conjunctos, ut quiſq́; commune ſibi tecum bonum amat, ſic gaudiô affecit ſummô. Gratulantur in

in primis de præsente sibi fortuna amplissimæ in Litvania Familiæ: illi scilicet Celsissimi cum *Michàéle* Summo Exercituum Duce Vilnensium Palatino Sacri Romani Imperii Principes RADIVILII, jam triplici affinîtatis vinculo tecum, ac proximè quidem per Celsissimam CAROLINAM THERESSIAM, MICHAELIS CASIMIRI Vilnensium hodie Palatini, HIERONYMI M.D.L. Vexilliferi, Catharinæ Braniccia Cracoviensium Palatinæ, Constantiæ cum Illustrissimo Litvaniæ Cancellario Luca Sapieha & Thleclæ primùm cum Jacobo S.R.I. Comite Flemingio Principe in Saxonia Statûs Ministro & Copiarum Duce, deinde cum Principe Michàéle Wisniovieccio Vilnensium Palatino, cum Palatino deniq; Podlachiæ Michàéle Sapieha, matrimoniô conjunctarum, Sororem, Nuper Casimiri Sapieha rei Armamentariæ in Litvania Præfecti designati Podlachiæ Palatini, hodie fortunatissimam Conjugem tuam, copulati, gratulantur, & nominis tui amplitudinẽ tantã, quãtã per eos etiã illa cum tot serenissimis Celsissimis Illustrissimisq; gẽtibus conjunctio exaggerat, civibus Litvaniæ cõmendãt. Gaudent præterea ista celebritate civium & tua Illustrissimæ *Sieniaviorum* Ducum Exercitûs Regni Materna tua, & Sororia *Wielopolsciorum*, Familiæ: redit hîc in memoriam rursus & imago illa vitæ sanctissimè transactæ, de qua jam aliquid diximus, & sua Illustrissimæ Matronæ dignitas Aviæ tuæ, conjugis Stanislai Cracoviensium Palatini, cujus toties meminimus, JABLONOVII, MARIÆ ANNÆ, ALEXADRO KAZANOVIO Adami Marefchalli Curiæ Regni Filio,

Braclavienſium Palatinô natæ, Regum hodie Galliæ feliciter imperantium proaviæ. Adeſſe quoq; nobis gratulantibus videntur de feliciſſimis beatarum mentium regionibus: Illuſtriſſimus Proavus tuus JOANNES JABLONOVIUS Regni Enſifer cum lectiſſima Conjuge ſua Anna Joannis *Oſtrogii* Poſnanienſium Palatini filia, Matre *Zaslavienſium* Principe genita, comitantibus ſe, Sophiâ *Dziaduſzycciâ* Podolienſium Palatinâ & Catharinâ *Chodoroviâ*, filiabus: JOANNES item JABLONOVIUS Ruſſiæ Palatinus cum Joanna Conjuge ſua MARHIONUM de BETHUNE filia, & filiîs ſuis, VINCENTIO CAJETANO Ravenſium Palatino, VIELHORSCIÆ Volhinenſium Caſtellanorum filiæ marito, ac DIMITRO Sviecenſium Præfecto Catharinæ SZEMBECCIORUM Palatinorum Siradienſium filiæ viro, cum duabus præterea Illuſtriſſimis filiabus ſuis: JOANNA POTOCCIA Uxore Tłumacenſium Præfecti & DOROTHEA RADOMICCIA Junis-Vladislavienſium Palatina: STANISLAUS CAROLUS Caſtrorum Regni Metator cum Illuſtriſſima ſua conſorte MARIANNA, POTOCCII Cracovienſium Caſtellani & Supremi Exercituum Ducis filia: omnes deniq; illæ Celſiſſimæ Illuſtriſſimæq; Gentes patriæ: SANGUSCII, OSTROGII, ZBARASCII, BRANICCII, SAPIEHÆ, POTOCCII, KETTLERI, OSSOLINII WIELOPOLSCII, TARLONES, MYCIELSCII, CZARTORYSCII, KOSZYRSCII, KOWELSCII, LUBOMIRII,, LANCKORONSCII, MNISCHONES, SIENIAVII, KAZANOVII, BRANICCII, ZAŁUSCII,

SCII, MYSZKOVII, SRZENSCII, KRYSCII, VILKANOVII, KALINOVII, VAPOVII, ZIELINSCII, OPALINII, VICHOLSCII, ZALESCII, CHODKIEVICII, POŁUBINII, BECHLINII, BRONISSI, KLINSCII, KUKLINSCII, LUBRANSCII, MDZEVSCII, ELZANOVSCII, KRASINSCII, LASZCII, OSTROVICCII, DZIAŁYNSCII, CIECHOLEVSCII, SZEMBECCII, SZAMOTULSCII, NOVOSIELSCII, VISCII, CIESKOVII, GRABIANCÆ, LUDECCII, VIELOHURSCII, GALECII, RUDZINII, RADOMICCII, OGINSCII, CHODOROVII, ZUKOVII, GLUCHOVII, DEMBINSCII, DOMBROVII, PELCÆ, KLOMNICII, LABISINII, MINSCII, GORYNSCII, LUBINSCII, DZIEDOSZYCCII, CHODOROVII, SOBOCCII, ZAREMBÆ, BARSII, cum omnibus deniq; cognatis tuis affinibusq; Illuſtriſſimis, quorum infinitus eſt fere cenſus, univerſa Patria gratulatur. Neq; hîs tantùm iſta tua, *Princeps*, celebritas regionibûs continetur. Quantaquanta eſt Europæ amplitudo; in omnes fere partes de tua iſta cognati ſui Principis celebritate communis lætitiæ pertinet magnitudo. Affectas ea voluptate animi oportet eſſe, Auguſtiſſimam Romanorum Imperatorum AUSTRIACAM, Sereniſſimas BORBONIORUM, BULLIONUM, STROZIORUM, GONZAGARUM, TALMONTIORUM, Galliæ, Hiſpaniæ, Italiæ, Siciliæ; VISNIOVIECCIORUM, LESZCZYNIORUM, & SOBIESCIORUM Poloniæ; Principum Electorum *Bavaricam*, *Lotaringam*, *Vite-Kindo Saxonicam & Rheni Palatinam*; Regias item *Bragantinorum* Luſitaniæ, *Victoris Amedei* Sardorum Regis *Sabau-*

M *di-*

nicam *Batoreorum* de Somlio Poloniæ & Trãnſylvaniæ, *Stuartorum* Anglicam, *Boruſſorum* Brandeburgicam, *Danorum* Oldenburgicam, Familias. Ut enim tibi cum illis per varias cognationes, in primis per Sereniſſimas illas Celſiſſimasq; gentes, Leſzczynios ſcilicet, Sobieſcios, Radivilios, Bethunios, Viſniovieccios, Potoccios, Sanguſcios, Koſtkas, Zakrzevios, Zamoyſcios, Sapiehas, communis eſt dignitas generis; ſic illis tecum tua decora, oportet, ſint communia. Gratum itaq; his omnibus eſſe debet, quidquid honoris dignitati tuæ habetur. Neq; Fortuna tibi, Princeps, hac tua amplitudine angustior. Diminutum nomen illud, quô Gregorius *Jablonovius*, unus de Majoribus tuæ Familiæ, Rypinenſium & Stanislavovienſiũ Caſtellis Præfectus, vulgò *Panek* appellabatur, non tenuitatis alicujus,ſed ipſius blandientis perpetuòq; vobis ancillantis Fortunæ fuit vocabulum: ſic enim ab ipſis Pruſſiis Aboriginibus veſtris, præter alios à Joanne & Præclao Ludvigſdorfii & Vittendorfii in Sileſia dominis hæredibus, iſtam, quam Tullius Cicero rerum humanarum dominam vocat, dignitati veſtræ obſequentem in officio adhuc tenuiſtis, ut res veſtræ incrementîs magnîs in dies augerentur. Hinc illa vobis tot bona, prædia, latifundia, patrimonia ampliſſima: Gubelnavum ſive *Jablonovia*, eaq; hoc nomine tergemina; alia Dzialdoviæ proxima, ad Oſſam fluvium, aliter Lutrincam dictum,alia in Provincia Plocenſi prope Graudentum; cujus ultimæ Dzialynſcii hodie & Dąmbrovii dicuntur poſſeſſores: *Pruſſorzynum* oppidum à tuis Pruſſiis conditum ac nuncupatum: *Pruſſi* in Diœceſi Plocenſi nidus

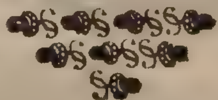
pri-

primus tuorum Aboriginum: *Ostrogiensis* Ducatûs pars dimidia Jablonovii Ravensium Palatini hæreditas: alter item Prussiorum nidus Oppidum *Fredecense*, hodie juris Culmensium Pontificis: *Mielevum*, Conrado Duce Masovitarũ Stiborio Prussio publicîs tabulîs transcriptum: Dibæ, Adamcæ, Gorzechovium, Bobrovum, Grolgendorfum, Bohuszevicæ, Grzybnovia, Bolestrassyciæ, Ivanovia, Brichalia, Kaczopovum, Lisianca, Kamenium, Lachovcæ, Krzyvinum, Linovia, Mariampolis, Naimovia, Niechlania, Mogilnica, Niznicovia, Saxendorffia sive Opalenica, Perehinscum, Opiechi, Prussovia, Ostricæ, Racacia, Stoplcatæ, Ostrovicæ, Vandegavum, Pieczovia, Plusnæ, Strzeliscia, Pobozani, Sumovum, Pruscuniovum, Podkamenum, Rozyscia, Szarogrodia, Stolpczatia, Vicholcia, Włodkovum, Zavalovia, & complura eorum alia; ut hîc non memoremus, quæ Patriæ, quæ Propinquis, quæ Religioni dedicâstis, dotesq; Celsissimarum sororum vestrarum, quas vocant, profectitias. Tanta & generis vestri & munerũ & fortunarũ amplitudo, cum dignitate, sapientia & laudibus sanctimoniæ conjuncta.

Est igitur, *Palatine Illustrissime*, quòd & *Principes*, ac primùm quidem affinitate conjunctæ tecum, *Familiæ*, & *Cives*, præter alios, *hujus Provinciæ* nobilissimi, & cum *omnibus religiosis Ordinibus Societas* Ignatii *minima*, maximîs vestrîs devincta beneficiîs, de isto ingressu tuo *Principis*, dignitate & opibûs præpotentis, *Comitis ac Senatoris* laudibûs sapientiæ ornatissimi, *Baronis* Castellorum complurium præsidis, antiquitate generis & sanctimoniæ præconiîs *Prussii Civis Patriæ* nobilissimi; atq; hi quidem te

M 2 Prin-

Principe cognato & amico ſuo aucti, illi Senatorem rerum ſibi communium moderatorem ſapientiſſimum nacti, reliqui ſanctitatum ſuarum tutorem piiſſimum, qualem ſcilicet optabant quærebantq;, hodie adepti, omnes certatim, alius aliô impenſiùs, per nos voluntatũ ſuarũ internuntios gratulentur. Ut itaq; multa ſunt, quæ tua & ſanctitas & ſapientia & dignitas de te ſingulis iſtis Ordinibus pollicetur, atq; adeò jam præſtat; ſic bonæ ſpei, lætitiæ & votorum, quæ pro tua incolumitate DEO immortali alia hodie perſolvimus, alia aliàs ſolvenda nuncupavimus, multiplices ſunt cauſæ. Jam Cælitum aræ, ad quas Numini Divino ſacrificemus, Divorumq; imploremus opem, Pruſſiorum maximè Indigetum tuorum, ornatæ: templa, in primis à te tuisq; condita, populo ſupplicaturo aperta: libri, quos de rebus Divinis conſcripſiſtis, in altaria collati: cænobia præterea, parœciæ, collegia, veſtrîs obſtricta beneficiîs, ſuis ritè ſacris operantur. In Lycæis deniq;, gymnaſiis, Academiis, de tuis ipſius libris tuarum tractantur laudum argumenta. Unum omnes litterati litteratoresq; optant, Senatorem tam ſapientem Superi, & ſuâ & Reipublicæ causâ, ut velint laurô, quam mereris, adverſus omnia humana pericula tectum, & quam diutiſſimè incolumem. In ædibus Procerum, in urbibus & omni foro vox omnium Familiarum optantium una: dignitate Princeps & opibûs potens Familiæ tuæ & Patriæ ut vivas immortalis. Quæ omnium Ordinum deſideria ut DEUS Optimus Maximus expleat, cum hoc noſtro Novogrodenſi omnia Litvanæ Provinciæ & univerſæ Societatis ſacraria, templa, ſcholæ, Collegia comprecantur.

DZIEDZICZCE
Imienia wielkiego
Pobożnośćią ku Bogu, miłośćią y wiernośćią ku
ſwey Oyczyznie
SŁAWNEGO,
Prześwietną rodowitośćią, z naywiękſzemi Europy Monarchami bliſkim pokrewieńſtwem,
PRZEMOZNEGO,
w Sprawowaniu naywyżſzych Rzeczypoſpolitêy
urzędów y mądrośćią
ZALECONEGO,
Swiętey, Możney y Mądrey Pani
Jaśnie Oświeconey Księżnie Imci KAROLINIE
z Książąt RADZIWIŁŁOW
JABŁONOWSKIEY
Wojewodźinèy Nowogrodzkièy,
Na Podhorcach Liśiance y Zawałowie
HRABINEY,
Buſkièy, Wołpiańſkièy, Korſińſkièy, Dzwinogrodzkièy, Zagoſckièy,
Onikſztańſkièy, Ławaryſkièy, Rakancyſkièy &c.
STAROSCINEY,
Pod czas wjązdu publicznego do Stołecznego Województwa ſwojego
Miaſta,
Rymy ſwoje, Pobożnych Możnych y Mądrych Jèy Antecеſſorów
Imiona, pamięći nieśmiertelnèy godne, opiewające
Nowogrodzka Muza,
Na oświadczenie wdźięczności za łaſki y dobrodźièyſtwa wiekopomne,
OFIARUJE

ODE
Książęca J. O. RADZIWIŁŁOW Pobożność, hoyność, y innych cnot Pańskich doskonałość.

I.

Dybyś o lutni moja taką wdzięczność miała,
Iżbyś z Elizow samych dusze sprowadzała,
Jak niegdyś Orfeusza takie miała wdzięki,
Iż z Ereba swą wydarł Eurydycę ręki,
A czego nie mogła siła,
To lutnia sztuką sprawiła.
Stawiłbym wam, o wieki nader opłakane,
Bohatyra jakiego; o jakąż odmianę
Uyrzałby czasów naszych! á od tych, co były,
Rzekłby, jakoż się wasze wieki porożniły?
Gdy się świat odmienił cały,
Ktożby nie stał zadumiały?
Chćiwość wszędy panuje: każdy rad swojemu:
Zayrzy bliznim: radaby ująć y Boskiemu,
A cò hoyni dla Boga czynili Oycowie,
Gwałtemby wydrzeć chćieli wyrodni Synowie:
Gdy wszystkiego dosyc mają,
Większych nadto dòbr żądają.
Szczèrość z Prawdą za Thulę ostatnią wygnana,
Y Wiara y Pobożność społem podeptana:
Przywożne obyczaje pierwsze mieysce mają,
Do ktòrych wszyscy radźi umysł swòy skłaniają;
A co się poda nowego,
To więc tylko chwalebnego.
Wszystkimby Dom Książęcy cnot wszelkich był wzorem:

Chwalebnym dotąd idą ſwych Pradziadòw torem:
Rowna hoyność ku Bogu, jaka przedtym była,
Ktòra pamięć Dobrodźieyſtw wſzędy zoſtawiła;
A łaſki ich wyświadczone
Niemogą być określone.

Sprawiedliwość y ſzczèrość wniczym niedotkniona,
Wiara mocná, pobożność, łaſkawość wrodzona,
Pokora lub w wyſokim ſtanie nie zwyczayna,
Miłość Boga z Oyczyzną nikomu nietayna.
Coż do oſoby Księżęcey,
Przydac może ozdob więcey?

Na cnocie Domy wſzyſtkie ſtoją fundowane,
Te więcey zdobią, niżli honory nadane:
A jako więc Planetom ſłońce światło daje,
Tak y godność od cnoty jaśnieyſzą się ſtaje:
Szczęśliwa,w czyjey oſobie,
Te się razem złączą obie.

Gdźież ſą owi u świata Chwalebni Krolowie,
Każimierz,Zygmunt,Stefan y Jagiellonowie?
Korony śmierć y berła już dawno zabrała:
Sama tylko ich cnota w pamięći zoſtała:
Tak, lubo wſzyſtko przeminie
Cnota przećie nie zaginie.

Dźiedźiczko cnot Księżęcych zacna, KAROLINO,
Naſzych wiekow wſławiona wſzędźie Heroino,
Twą pobożność y hoyność ku Boſkim Kośćiołom,
Ku ubogim, twą ſkromność podobną Aniołom,
Twoje chwalebne przymioty,
Twoje dźieła, twoje cnoty

Sławić będą potomne wieki, poki ſtanie
Na źiemi ludźi, poki wody w Oceanie,

Y

Y Tellus z owocami kwiat rodźi wzorzysty,
Y słońce po niebiosach woz toczy ognisty,
A przyświecać będźie źiemi,
Promieniami złoćistemi.

ODE II.

Ktôrey Bogini rym moy da nazwisko
Tobie, o Księżno? czy Nimfy, co blisko
Tagu nad złote lepsze ma pokoje,
Z kryształu zdroje?

Abo, żeś jedna z Łask, lutnią złocistą
Sławę twą śpiewać będę wiekuistą?
Prôżno się badam: żadney nie postawię
Rôwney twey sławie.

Widzę, jak krasne ukazuje lice,
Gdy, w złote szleje wprząg łszy gołębice,
Do dźiedźicznego Cypru Erycyna
Wjeżdżać zaczyna:

Widzę, powraca Cynthia z Dodony:
Dzień na gonitwach jeleni strawiony:
Czas łuk położyć, á w czarney karocy
Przyświecać nocy.

Lecz się nie mogą zrôwnać twey osobie,
Cna KAROLINO, Boginie te obie:
Krasa naywiększa, gdy w Książęcey twarzy
Cnota się żarzy.

A lubo złoto zdobi twe ramiona,
Y perła też być niechce utajona,
Swiecą na drugich, na tobie nie w cenie
Z złotem kamienie.

Niechay się z swemi Indy popisują
Bogactwy, złoto Araby szacują,

Tanieją

Gaſną i kruſzce i drogie kleynoty
Gdy świecą cnoty.

ODE III.

Miłość ku Oyczyznie Jaśnie Oświeconych Książąt RADZIWIŁŁOW w nieśmiertelney naziemi pamięci zoſtaje.

GDy na rozległych lemieſz ſwoy morduje
Niwach Galezus oracz pracowity,
Tam, kędy z gòr się Smoleńſk ukazuje,
Y Dniepr krwią zbitey Moſkwy płynie ſyty,
Mòwią, iż,kiedy cugi złotogrzywe
Słońce na morſkie kierowało brzegi,
Z jarzm uwolniwſzy woły nie leniwe
Na łąkę puścił y miłe noclegi,
A ſam wſparłſzy się zaczął niezwykłemi
Rymami dumę: z prac poki ſpoczywa,
Paście się woły po zaroſlach ziemi,
Gniew oyczyſtego na zbroi Gradywa,
Oto na polach kości powiędniałe,
Y wyorane z czaſzkami ſzyſzaki,
Pohańſkie ſzczerbce, rynſztunki zdrzewiałe,
Nieprzyjacielſkie ſławney klęſki znaki.
Ztąd niedobitek z reſztą kiedyś ſchodził,
Unoſząc grzbiety ſwe w dzikie krainy:
Tu mężnie Hetman RADZIWIŁŁ(a)dowodził,
W Sybirſkie z Litwy część pędząc gęſtwiny,
Część w Wołgę, gdzie ſwe Jędza plemie myje,
Od grubych krajow dzielnicę Europy, Zwy-

(a) JERZY Kaſztelan Wileńſki Hetm: W: L. Celadyna z oſmdziesiąt, á Owczynę z 60.: tyśięcy Moſkwy znioſł.Mikołay Woje: Wileń: Stefana Krola nierozdzielny towarzyſz na wielu expedycyach, Smoleńſki kray zwojował. Krzyſztof Wojewoda Wileńſki Hetm: W.L. wſzerz y wzdłuż aż do Wołgi Moſkiewſkie Państwo ſpuſtoſzył. Krzyſztof II. Woyjewoda Wileń:Het:W. L. ktòrego Juliuſzem. wieku ſwego nazywa Potocki *Cent: Vir: fol:* 109. Gdy Smoleńſk obległ Moſkal ze 100: tyśięcy ſwoich,on ich z 16.tyśięcy rozgromił y miaſto uwolnił

Zwyćięſkim mieczem niezbedne harpyie
W niezgruntowane wpierając zatopy.
Kędy dwa morza łączy w Trackim kraju
Bosfor, ſtraſzliwa ſzabla RADZIWIŁA, (b)
Krwi Biſſurmańſkiey około Dunaju
Y Dnieſtru nie raz hoynie śię napiła:
Straſzna i tobie ztąd morzem oblana,
Ztąd Oceanem Szwedzka Skandynawo,
Swiadkiem kraina twoja zwojowana,
Gdy nieraz władnął RADZIWIŁŁ (c) buławą;
Lecz nayſtraſznieyſza wam, wſchodne krainy,
Co Dniepr i Wołgę pijećie ogromną:
Oćiec mi na te wſkazując nowiny,
Klęſkę opiewał nieraz wiekopomną:
Tu zaprawował na hardych ſwe miecze
Karkach RADZIWIŁ, gdźie widźiſz rôwniny,
Jeſzcze krew świeża ſtrumieniami ćiecze,
W źiemi rdzą zaſzłe leżą rohatyny.
Tu ſtanął z woyſkiem, tu ſzykował roty,
Tu upominał zapalczywe męże,
Dodając ſwoim ſerca y ochoty,
Tu śię uzbroił w żelazne oręże:
Widźiałem jako z obu ſtron ſtawano
Ognie żołnierzom z twarzy wypryſkały,
Y znaku tylko do boju czekano,
A polerowne tarcze im błyſkały:
Aż, jako kiedy podczas nocy mgliſtey
Płomień śię z chmury rozdartey wybije,

(b) Jerzy Kaſztel: Wileńſki na wielu mieyſcach Turków y Tatarów zbił, bitw jego wygrawnych liczą 30. *Niesiecki* (c) Krzyſztòf Wojewoda Wileńſki Hetman W. L. Wędę Kokenhauz Szwedom odebrał. Krzyſztòf II. Wojewòda Wileńſki Hetman W. L. Goſtawa Kròla Szwed: pod Nitawą zbił.

Zdźiał śię płomyczek ukaże ogniſty,
Y trąba głoſem ogromnym zawyje:

Więc śię Chorągwie zeprą z chorągwiami
A mąż na męża oburącz naćiera,
Ręce latają koło głów z mieczami,
Dźida na dźidę moc ſwoję wywiera,

Tu raz upada, tu znowu śię dźwiga
Roſſak, y impet odpiera gwałtowny,
Lecz kula kulę bez przeſtanku ściga,
Y nieprzyjaćioł raźi deſzcz hartowny.

A jako Palma na ćiężar śię śili,
Tak Kśiąże większe męſtwo ukazował
Y śiłę większą,im nań barźiey bili,
Ani śię w ſwoim zapale hamował.

Nie taki ſzeleſt gdy pułnocna śniegi
Miota na źiemię Arktos, lub na ſtanie
Y ſkłoconemi wały bije w brzegi,
Auſter lub łamie Cedry na Libanie,

Albo Odyniec z ruſznice rażony,
Tam na Hercyńſkie wpadłſzy gdźieś puſtynie,
Gdy uyrzy bok ſwoy poſoką zbroczony,
Siecze dąb y co tylko śię nawinie;

Jaki tam zgiełk był y ſzeleſt ſłyſzany,
Gdy ołowiane zewſząd grady lały,
Szczęk ſzabel, tenten koni, o twe ściany,
Krępaku, ſilne wiatry obijały.

Długo Fortuna przeważała ſzale
Y ſzczęśćie rowne z obu ſtron ſłużyło,

Licznieyſze mieli żołnierſtwo Moſkale,
Polak z Litwinem przewyżſzał je śiłą:

Lecz komu zawſze taka śię wygrana,
Przypiſać mogła? zaiſte wielkiemu
Ta RADZIWIŁŁA Wielkiego Hetmana
Szczęśćiu y ſercu nieporòwnanemu.

Cnota y męstwo celuje w attaku,
Ani jey zgraja ludu śię opiera:
Zgryść pieprzu trudniey garść, niż korzec maku:
Jedna las gęſty wyśiecze śiekiera.

Jako więc z chmury miedzy tyśiącami
Błyſkawic piorun ogromny wypada,
Lub Orzeł dźielny oſtremi ſponami
Ugania ptaſząt pierzchających ſtada,

Albo też z Alpow ſpadłſzy potok śilny,
Co tylko mu śię nawinie,zalewa,
Y pola, ktòre pośiał oracz pilny,
Zielone łąki, y zgruntu rwie drzewa;

Tak śię on miedzy ſzablami uwijał,
Y płoſzył buſce y rozgramiał ſzyki,
Tak śię przez pòłki śćiśnione przebijał,
Y uporczywe gromił przećiwniki:

A tu więc męſtwem dźielnego Hetmana,
Rycerſtwo śiły pokrzepczy ſtargane,
Gromiąc wſchodniego odważnie Tyrana,
Y otrze krwawym potem czoło zlane.

O cożem widźiał za klęſkę! Tak była

Wielka pobitych liczba, nędzne duſze
Ledwie Charonta łodka przeprawiła,
A Awern ſwoje napełnił katuſze.

Wieczność te ſłowa na cedrach wyryła:
Szczęśliwe Polſkie y Litewſkie ſtany,
Szczęście twe Polſko z męstwa RADZIWIŁA,
Gdy z Książęcego domu maſz Hetmany.

Lecz coż ja dumam woyny i Rycerze,
Y Książąt tryumf na nieprzyjacioły?
Moja broń lemieſz nie miecz y puklerze:
Idźcie do domu pracowite woły.

Z złotogrzywemi ſpocznie w Oceanie
Wnet ſłońce końmi, y z wozem ochynie,
Heſper życzliwy ſpoczynkom naſtanie,
Y ſrebrny warkocz Cyntia rozwinie.

ODE IV.

Oſobliwa ku Oyczyznie J. O. RADZIWIŁŁOW Pobożność w Niebie ma ſwą odpłatę.

Kto mię zwykłemi Rymopiſow loty
Wyżey nad Planet wynosi obroty?
Mylę się, świetney czy złotemi tramy
Stawam u bramy?

Ztąd porfir drogę ściele, tu podwoje
Dyamentow blaſkiem pałają, pokoje
Dnieją od pereł, ſrebrne rubin drogi
Zaściela progi.

Tenli to kray, gdźie wioſna bez jeśieni?

Kiedy

Kędy wesela smutek nie odmieni,
Zkąd z kołowroty precz swe czarne przędze
uniosły Jędze:
Gdźie ani światło ustaje przed nocą,
Ani z swą słońce spoczywa karocą,
Ni gwiżdżą wiatry, ni płaczą Plejady,
Ni szkodzą grady?
Tenże to pałac prawych oznaczony
Oyczyzny synow wielkiemi Imiony,
Ktòrym niebieskie otworzyła wrota
Dźielność y cnota?
Godne zaiste tak świetne mieszkanie
Twey nieśmiertelny dostoyności Panie:
Tu dla Oyczyzny hoyne mają płace,
podjęte prace.
Tu cnych Rycerzow przewagi y dzieła,
Ktòrych nam Parka zawisna sprzątnęła
Biorą odpłatę, tu Bohatyrowie
RADZIWIŁŁOWIE.
Pierwsze ma mieysce MIKOŁAY, (a) Jagiełła
Hetman waleczy; pomną jego dźieła
Ruś porażona, Krzyżacy, bez miary
Bite Tatary,
Z tym w jedney drugi KANCLERZ stoi parze
MIKOŁAY: temu Książęcy Cesarze
Nadali tytuł, y honorow wiele,
(b) Pan na Medele
Ktoby ćię nie znał JANIE znakomity
Tylą zwyćięstwy? przez ćię Woyćiech (c) zbity,
Y JERZY, ktòry bitew (pewne wieśći)

(a) Mikołay I. Narymunda Prawnuk Hetm: W. y Marszałek L. za Jagiełła (b) Mikołay III. Wojewoda Wileński od Maximiliana Cesarza S.R.I. Xiążęciem kreowany, Xiaże na Goniądzu y Medele (c) Jan Starosta Zmudzki koło Ragnety Woyćiecha Margrabię Brandeburskiego z Krzyżakami poraził. *Niesiecki.*

Wygrał

wygrał trzydźieśći.

Równą z tym ſławę mają KRZYSZTOFOWIE,
Oba Hetmani y Wojewodowie:
Szwedow z Moſkalem przed niemi zuchwała
Potęga drżała.

Ciebie, JANUSZU, ktòrego Łojowo
Pomni odwagę, z uwięczoną głową
Widzę, y ćiebie, JERZY Kardynale,
w Niebieſkiey chwale.

A ktòż wypowie w gòrnym Książąt kraju
Jako SIEROTKO, świećiſz MIKOŁAJU?
W jakim ćię widzę, KAROLU, honorze,
Wſzelkich cnot wzorze.

Przezacne duſze, które za ſwe żyćie
Dni nieśmiertelne w Niebie prowadźićie,
O gdyby teraz wam podobnych śiła
Polſka rodźiła!

Więc, w ktòrym waſza trwa dotąd pochwała,
Niech nieśmiertelne dni będą MICHAŁA
Y Nowogrodzkiey zacney KAROLINY
Wojewodźiny.

ODE V.

Wielkość Imienia Jaśnie Oświeconey Księżney Imci z bliſkiego Europeyſkich Monarchow pokrewieńſtwa.

Wjeſzczba Nereuſza.

Sławny u Rzymian, krwi waſzey Trojanie
Cząſtka, Palemon, zbrzydźiwſzy Tyrany,

(d) Januſz Wojewoda Wileńſki Hetm: W. X L. pod Łojowem zbił Krzyczewſkiego ze 40. tyśięcy

Gdy rzuca w źiemi Łacinſkiey mieſzkanie,
Y łodż na morſkie odbija bałwany;

Môwią iż kiedy na Baltyckim brzegu
(Tam go aż Eury zagnały zburzone:)
Zatrzymawſzy śię Niemen w dalſzym biegu
W morze wpadając chwyta wody ſłone,

Z czyſtych kryſztałow podniożſzy ſwą głowę,
Nereuſz, wiatrom zakazał ſzturmować,
A ſam do łodki zaczął taką mowę,
Y przyſzłe rzeczy potomkom rokować:

Wſzczęśliwąś chwilę twoje zaczynała
Drogę w te kraje, i ktoryć zwierzony,
Ktoregos zdrowie łodko piaſtowała,
Szczęśliwie w naſze Palemon wſzedł ſtrony.

Wiedźiały Nieba jakie powſtać miały
W krajach Sarmackich Prześwietne Imiona,
Przeto ćię aż wte kraje kierowały:
Stań już u brzegu łodko utrudzona:

Te, jako widźiſz rozległe krainy,
Jemu od wiekow były naznaczone:
Tu liczne jego chwalić ſyny,
Po całym świećie narody wſławione:

Z tąd śię wielkiemi Krolmi ſzczyćić będą
Obſzerne Pańſtwa, jego potomkowie
Trony w Europie naywyżſze zaśiędą:
Ztąd wyniść mają Książęta, Wodzowie.

Ztąd Polſka z Węgry, y gdźie mnogie wody

Dunay rozlewa z Renem rozſzerzony,
Niemieckie uyrzą Ceſarzow narody,
Y Szwed z Cymbrami morzem otoczony,

Ztąd y NARYMUNDpotomnym wſławiony
Wiekom wyſzedłſzy, tym więcey ſwe wſławi
Imie, gdy wielą Kśiążąt zalecony
RADZIWIŁŁOWSKI Dom wLitwie zoſtawi

O jakież z niego będźie mieć Hetmany
Polſka, ktorzy ſwą ſławę tak rozſzerzą,
Iż śię z pierwſzemi po Europie Pany
Y z Ceſarzami y Krolmi przymierzą

Jeſzcze nie miała Litwa tych godnośći,
RADZIWIŁŁOWIE ktorychby nie mieli,
Dla ich Imienia y rodowitośći
Ile ma tylko ozdob, świat udźieli,

Będźie czas, kiedy Francuſkie korony
Im przez LESZCZYNSKICH ozdoby dodadzą,
A przez SOBIESKICH Ryńſki przyłączony
Będźie Dom, rod ſwóy SZKOCCY poprowadzą

Ztąd STUARTOWIE, y wielkie Bawara
Imie; z kąd Karol śiodmy Rzymſkie trony
Ośieść ma Ceſarz: á zacne BARBARA
z RADZIWIŁŁAMI złączy JAGELLONY.

Ztąd y RAKUSKI dom ſwoje zaſzczyty
Miec będźie kiedyś, gdy z Mazowieckiemi
Corki ſwe łączyć będą Zemowity
RADZIWIŁŁOWIE, y zWISNIOWIECKIEMI,

Zniemi

Zniemi śię Regnant Borussow z przymierzy
Sławny swych wiekow, dokazując śiła,
Eleonorę Anhaltyńskie JERZY
Kiąże, gdy wyda swą za RADZIWIŁŁA.

To rzekł Nereusz, y w wir śię głęboki
Ponurzył, a co wieki nastąpiły
(Boskie są zawsze prawdźiwe wyroki)
Co tylko wròżył potomkom zyśćiły.

ODE VI.

Wielkość Imienia z bliskiey Polskich y Litewskich wielkich Imion Kolligacyi.

Prôżnoby wzlećiec chćiał w gòrne krainy
Sztuką Dedala piory woskowemi,
Ktoby chćiał sławne Imie KAROLINY
Opisać z wielo Imiony zacnemi:

Gdźie jendo tylko świat, z światem ich sława
Szerzy śię, ani granic swych zakłada,
Y gdźie jutrzeńka z łoża rano wstawa,
Y spracowane słońce w morze wpada.

Tu, ktòre tylko Sarmackiey korony
Są Bohatyrow wielkich Parentele,
Dom ze wszystkiemi Książęcy złączony
Zdobi, y od nich ma ozdoby wiele,

Tu SANGUSZKOWIE herby swe złączyli
Tu JABŁONOWSKICH Książąt Imie dawne,
Y ktôrzy w Litwie nie tak dawno żyli,
KORYBUTOWIE Imie wiekom sławne:

Tu LUBOMIRSKICH wpłynęły Srzeniawy,
Y CHODKIEWICZOW groty z SAPIEHAMI
Swiecą, POTOCKICH Oyczyſte Pilawy
Sławy dodają rowno z ZAWISZAMI:

Zniemi się łączą BRANICCY, OGINSCY (WIE,
TYSZKIEWICZOWIE, CHALECCY, TARŁO-
Y z POCIEJAMI OSTROGSCY, TĘCZYNSCY,
PACOWIE, WOLSCY y WOŁŁOWICZOWIE?

Lecz co ja? łodkę na ten nie zbrodzony
Ocean puſzczam, y wielkie imiona
Wyliczam? wiedzą wſyſtkie świata ſtrony,
Wielkość Imienia Księżny niezmierzona.

ENTUZYAZM.

Jaśnie Oświeconych Książąt RADZIWIŁŁOW Mądrość, y około jey pomnażania ſtaranie.

Jużem lutnią naſtroił, już ſtruny brzmieć miały
Niepochlebne Książęcey mądrośći pochwały,
Y zacząłbym rad pienie; alić, niewidana
Smiertelnym oczom jeſzcze, snać z wyżſzych zeſłana
Swiatłość krajow ogarnie, kędy wiekuiſte
Gwiazd ognie rozſwiecają Pałace złoćiſte;
Widzę tu poſtać Męża: z oczu mu y z twarzy
Sama się z wieczną chwałą nieśmiertelność żarzy:
Lice ſłońcu podobne i pogodne czoło,
Rzęśiſtemi promieńmi blaſk oſypał w koło.
Sama owa poſtawa tak u kſztałtowana
Skazowała przedniego Rymopiſow Pana.

Ten

Ten mię okiem przenoſząc i z pośmiechem ſrogi
Upominacz, rzecze mi: Tyśli jeſt co z Bogi
Rôwną mądrość opiewaſz Marſya wzgardzony?
Ty łodkę na ocean twą pchnieſz niezmierzony?
Wſtrzymay tę chęć zuchwałą, Bogow te ſą dźieła,
Prôżno tę ſurma twoja pracę przedśięwźięła
Chceſzli jednak uſłyſzeć, i być w tey krainie,
Gdźie chwały opiewają Kaſtalſkie Boginie
Idź zamną: Niebieſkiemi à tu więc zachwyty
Jakbym śię w zgôrę podnioſł, widzę nieprzebyty
Marynarzom Ocean, widzę rozmaite
Narody, gdźie ſwe Tytan pławi pracowite
W nurtach cugi, y gdźie je godźiny wprzęgają
W ſzleje złote, gdźie ſłońcem Murzyni pałają,
Y ktôre oſypuje Arktoś ſwemi śniegi
Lodowate Lappony, pułnocne Norwegi:
Mijam gdźie ſwe Planety drogi odprawują,
Y firmament rozliczne gwiazdy oſypują,
A gdy mniemam, iż tu cel mych zapędow, Bogi
Te oſadźiła godność; w tym śię podda drogi
Od pereł y kámieni páłac, budowany
Nieśmiertelną znać ręką: dach mu złotem lany:
Sćiany z parfiru, kryſztał poſadzka, ſuffity
Okrył rubin: ſmaragdy u bram z Chryzolity,
A Topazy w złoćiſtych jaśnieją podwojach,
W przezroczyſtych zaś było śioſtr dźiewięć pokojach
Każda cytrą złoćiſtą, każda z nich ſwojemi
Ozdobiona przymioty: Tu mię już lekkiemi
Zefiry nieśionego, u progu poſtawi:
Rzekłbym iż to ſen łudźi, lecz śię wſzyſtko jawi:
Tu Boginie, tu Cytry w ich ręku gotowe

KAROLINĘ opiewać; ktorey gdy przez owe
Rozległe świata kraje już śię rozſławiła
Mądrość, aż pod niebioſa cel ſwoy zamierzyła.
Więc gdy ſwą każda lutnią y wdźięczne hoboje
Snieżną ujęła reką, zabrzmiały pokoje
Harmonią Niebieſką. Przy wdźięcznych muzykach
Biegłość twą MIKOŁAJU (a) śpiewano w językach
Europeyſkich rozliczną, y ktoryś twe Imię
Zalećił KARDYNALE (b) ſwą mądrośćią w Rzymie:
Gdźie o twojey w naukach biegłośći piſali,
Borromeuſz i inni Rzymſcy Kardynali,
Ktoryś Litwię przywroćił polor z Braćią twèmi,
Kiedyś ſzkoły nadawał dochody wielkiemi.
Rowna była SIEROTKI (c) chwała Wojewody:
Akademia hoynych łaſk jego dowody
Nieprzeſtannie do tych czas z mądrych kśiąg wydania
Ukazuje. Słyſzałem ſłodkie opiewania
MICHAŁA KAZIMIERZA (d) jemu śię dźiwiła
Urania, co gwiazdy niebieſkie zliczyła,
Gdzie jaśnieją Plejady, gdźie lew grzywę jeży,
Gdźie Orion z woznikiem gwiazd Bootem bieży,
Słyſzałem wiekopomne ALBRYCHTA pochwały, (e)
Gdy mądre piſma jego Muzy opiewały:
On, kiedy w Europeyſkich krajach woyna wrzała,
Y kiedy pod oliwnym ćieniem ſpoczywała,
Opiſał, y rycerzow dźieła znamienite;
Lecz ſkończyć zabroniły Fata nieużyte.

Twa

(a) MIKOŁAY III Wojewoda Wileńſki y Kanclerz Litewſki, w rożnych naukach y wielu językach biegły. *Nieśiecki*. (b) JERZY Kardynał Biſkup Krakowſki z Staniſławem Staroſtą Zmudzkim Funduſzu Akademii Wileńſkiey przyczynił. O jego madrości piſze S. Karol Borromeuſz y Sarnamus Kardynali. (c) MIKOŁAY SIEROTKA Woj: Wileń. Drukarnią Akademii Wileńſkiey darował. (d) MICHAŁ Podkanclerzy y Hetman Polny W.X.L. w Hiſtoryach, Matematyce, Geographii, Alchimii biegły. *Nieśiecki* (e) ALBRYCHT Kanclerz W. X. L. Madre księgi napiſał miedzy innemi, *De rebus Geſtis in Europa. Suo Ævo. Nieśiecki.*

Twa przychylność ku mądrym wielka, mądry Panie (f)
MICHALE Wojewodo i Wielki Hetmanie,
W Naukach doſkonałość, ktorąć przyrodzenie
Z wielkim dało dowćipem, y krajow zwiedzenie
W Europie rożnych, rowną chwałę odbierała,
A Sława ćię po całym niebie roznaſzała.
Tu też innych z wielkiego cnych Xiążąt Imienia
Mądrość, Sioſtr ſłodkobrzmiące odbierała pienia,
Lecz taż ſama ktôra mię w niebo unośiła
Zdumiałego moc zaraz na źiemi ſtawiła.
Daremnąż lutnie naſze pracę zaczynają,
Gdy ledwie nieba Xiążąt chwalić wydołają.

(f) MICHAŁ Wojew: Wil: Het: W. W. X. L. pełen zaſług, mądrośći y honorôw Pan, jego w ſprawowaniu naywyżſzych w Oyczyznie Urzędôw mądrość, ku mądrym przychylność, świat Litewſki głosi. Dla dowćipu tego przez ktòry w wielu umiejętnośćiach biegłym zoſtał, nie omieſzkał rozmaite Europy Krôleſtwa dla poloru zwiedzić. Bibliotekę w Nieświżu mądrêmi księgami ozdobił. Collegio S. J. tamże drukarnią darował. Matheſis też ułiza Wileńſka jego Dobroczynnośći y mądrośći ma dowody.

12 Дозенъ

Думанъ

